

Kateřina Tomášková

obchodní
ředitelka
PLL a.s.

Vážení přátelé,

je tady, jako každoročně, tradiční, očekávaná, bohatá, přesto skromná svou podstatou, je tady na Gräfenberku, uprostřed jesenícké přírody, na čerstvém vzduchu, v těsné blízkosti desítek pramenů, je tady nová lázeňská sezóna Priessnitzových léčebných lázní.

Je tady s námi, aby nás ujistila, že odkaz Vincenze Priessnitze žije, je tady díky Vám, našim návštěvníkům a hostům, kteří se opakovaně vracíte, ať už k tomu máte jakékoli důvody. Je tady díky našim zaměstnancům a jejich výjimečné péči, je tady a kreslí svou 365denní linku mezi minulostí a budoucností, je tady, aby podpořila Vaše uzdravení, pomohla Vám si odpočinout, potěšila Vás a přiměla k zamyšlení nad Vaším životem a jeho dalším směrem.

Rok 2018 je současností a nevyhnutelně bude také minulostí, stejně jako rok 1822, který je rokem založení našich lázní – prvního vodoléčebného ústavu – Vincenzem Priessnitzem, který je tedy určitým pramenem historického toku těchto lázní. Nenechme si jen tak odplout letošní rok mezi prsty, využijme příležitost každého okamžiku, obyčejné radosti a pocitu naplnění, euforie a výjimečné atmosféry tohoto místa a dalších zvláštních i obyčejných míst běhu našich životů. Věřím, že Vám máme co nabídnout. Tyto lázeňské listy se Vám pokusí napovědět a inspirovat. Jen se rozhlédněte a věřím, že v dalším roce si společně řekneme „... a že se toho událo!“

Vám, kteří nejste právě v našich lázních, bych také ráda pomohla poznat, pochopit a zažít tyto Priessnitzovy myšlenky a metody. Zkuste se nejdříve uvelebit tam, kde právě jste, najděte si klidné místo a zkuste se zhluboka nadechnout, několikrát s otevřenými očima, ať vnímáte právě tento okamžik a tuto výjimečnou chvíli, kdy jste si dopřáli přečíst si naše listy. Podumejte si o tom, co příjemného Vás čeká a kolik času mezi současností a tím, na co se těšíte, ještě zbývá. Najděte nejbližší vhodnou chvíli a běžte do přírody, unavte se, namočte si nohy a ruce ve vodě, hodně pijte a jezte zdravě a střídavě, uvidíte, že Váš život Vám to vrátí. Stejně jako to vrací mně. Jsem ráda, že tady s Vámi mohu být, vrátila jsem se za Vámi s pokorou k tomuto místu a obdivem k mnohým z Vás.

Přeji Vám, aby Váš život neuplynul mezi prsty, přeji Vám naše lázně co nejčastěji.

Kateřina Tomášková

**LÁZEŇSKÁ SEZÓNA
2018**

Pokračování na str. 2

PÁR SLOV S...

Další z výjimečných hudebních lahůdek, které Priessnitzovy léčebné lázně svým hostům nabízejí, se uskuteční 7. července. Kongresovým sálem zazní zvučný hlas držitelky národní medaile Za zásluhy, Ceny Thálie, americké hudební ceny Grammy či francouzského rytířského řádu umění a literatury, operní pěvkyně a sopranistky Evy Urbanové.

Vážení paní Urbanová, už nyní se na Váš červencový koncert jesenícké obecnosti velmi těší. Prozradíte, jaký repertoár pro něj máte připraven?

V letošním roce slavíme 100 let od vzniku naší republiky, tak se v první půlce mého koncertu zaměřím na české operní árie. Určitě si zazpívám Libuši, Mařenku, Rusalku nebo Ježibabu. Ve druhé půlce to budou operní árie ze světových oper.

Jste sólistkou Opery Národního divadla, účinkujete na předních světových pódiích. Dá se říci, kterou ze scén máte nejraději?

Jak postupuje čas můj i ve světě a přichází stále mladší a mladší operní pěvci, jsem ráda, že mám stále své publikum u nás doma, kde se mi vždycky zpívalo nejlépe. Národní divadlo v Praze – „Zlatá kaplička“ je pro mne stále posvátným místem, kde jsem dvacet let zpívala kněžnu Libuši a jiné krásné role. Ale velmi ráda zpívám v Ostravě, Brně, Plzni i Ústí nad Labem, kde jsou krásná divadla a dělají se tam skvělé operní produkce.

Která z postav, jež v operách ztvárňujete, Vám přirostla k srdci? A naopak, která z postav se Vám charakterově přičítá?

Mou nejmilejší rolí je samozřejmě Kostelníčka z Její pastorkyně od Leoše Janáčka. Moc ráda jsem nikdy nezpívala třeba Toscu. Ale jako dramatický soprán mám většinu rolí v této dramatické rovině, mé hrdinky většinou umírají nebo někoho zabíjí, autoři nás, dramatické sopranistky, moc nešetřili.

V osmdesátých letech jste začínala v západních Čechách s rockovou kapelou. Jste duší operní diva, nebo rockerka?

V tomto ohledu mám asi duše dvě. Jednu, která miluje operu, a druhou, která je plná rockové hudby. Nemožu říci, který obor mám raději, je to tak asi půl na půl. Operní hudba je moje povolání a poslání a rocková hudba je moje záliba, která mne potěší, když to nejvíc potřebuji.

PRAMENY A PRAMENÍKY STUDNIČNÍHO VRCHU

PRIESSNITZŮV PRAMEN

Rok vzniku nebo první zmínky: 1642
Nadmořská výška: 839 metrů
Vzdálenost od lázní (vzdušnou čarou/pěšky): 1,4/1,9 kilometru

Nejstarší z pramenů Studničního vrchu je věnován památce Priessnitzova rodu. Nechal jej v roce 1842 postavit sám Vincenz Priessnitz jako připomínku tragických událostí z doby třicetileté války. Jednomu z předků Vincenze Priessnitze byla tehdy švédskými vojáky unesena dcera. Nešťastný otec pronásledoval se svou čeledí násilníky a dostihl je právě zde. Dívce se ve zmatku podařilo uprchnout, ale otec a většina jeho věrných byli pobiti. Dívka si ze zoufalství sama vzala život. Podle pověsti z pramene vystoupila víla, smísila krev s pramenitou vodou a předpověděla budoucí slávu rodu.

Prameník ve tvaru jehlanu je asi 5 metrů vysoký a má tak ještě jedno „nej“, je ze všech gräfenberských lesních pramenů nejvyšší.

A jak zní slova oné dávné věštky?
„Nadejde čas, kdy zdejší pramenitá voda a jméno rodu hospodáře toto místo proslaví. Vznikne zde něco, co na světě nebude mít obdoby.“

JELENÍ KOUPEL

Rok vzniku nebo první zmínky: 1846
Nadmořská výška: 990 metrů
Vzdálenost od lázní (vzdušnou čarou/pěšky): 2,3/2,9 kilometru

Také k tomuto prameni se váže pověst. A také toto zřídlo je držitelem jednoho místního „rekordu“, je totiž nejvýše položené. Jak napovídá samotný název, mělo to být právě toto místo, kde mladý Vincenz Priessnitz pozoroval srnu s poraněnou nohou smáčet si zranění ve studánce. Na připomenutí těchto událostí, které stály na samotném začátku lázní, byl zde v roce 1846 založen pramen. V roce 1961 pak vznikla jeho současná podoba. Menší mohyla z několika žulových kvádrů je zanedbaná a již delší dobu neteče. Vzhledem k tomu, že lokalita se nachází blízko vrcholu Studničního vrchu, je až s podivem, že zde vůbec někdy voda proudila.

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři,

před námi je 171. lázeňská sezona na Gräfenberku a s ní oblíbené lázeňské stálice i novinky. Mezi nejoblíbenější události lázeňského kulturního roku bezesporu patří její tradiční zahájení. I letos slavnostní víkend nabízí pestrý program pro všechny generace, se kterým se můžete prakticky okamžitě seznámit, stačí nahlédnout na poslední stranu tohoto vydání Pramenů. Věřím, že mnohé návštěvníky během hlavního slavnostního dne potěší přítomnost elegantního gräfenberského panstva v čele s manžely Priessnitzovými. V tomto vydání vám prostřednictvím energické Ivy Hrdličkové podokříváme příběh tohoto úchvatného třicetiletého uskupení, které miluje dobu biedermeieru a jehož prostřednictvím se i my v Jeseníku dvakrát ročně přenášíme do dob Vincenze Priessnitze. Tradičně se během léta můžete těšit také na sňůru proměňadních koncertů před Hudebním altánkem či vyjízdky vláčkem Lázeňáčkem, o jejichž harmonogramu či jízdním řádu se více dočtete také uvnitř tohoto výtisku.

Mezi novinkami hraje prim nová mobilní aplikace, která vás provede po pramenech na Studničním vrchu. Hravě hosty od patnácti do sta let určitě zaujme tzv. Priessnitzův quest, neboli dobrodružná a poučná honba za priessnitzovským pokladem. Lázeňský questing nabízí pohyb v přírodě i poznání kulturního a historického dědictví Gräfenberku. Novum zažije i náš čtvrtletník. Od letošního roku Lázeňské prameny ztrácí statut čtvrtletníku a nově budou vydávány jen třikrát ročně, a to na jaře, v létě a v zimě.

S další lázeňskou sezónou k nám do hor přichází současně i nová sezona turistická. O zajímavosti v ní není nouze! Také my se snažíme prostřednictvím Pramenů představit ty, které by neměly uniknout vaší pozornosti, a přinést vám ještě intenzivnější prožitky z návštěvy Jeseníků a Rychlebských hor. Jedinečných, kouzelných, podivných či jinak zajímavých míst je u nás tolik, že je zde ovšem nelze uvést všechny. Buďte proto zvědaví a sledujte i náš facebook, nebo třeba facebook Nejkrásnější hory Jeseníky, prolistujte Turistické noviny, které jsou u nás v lázních také k dispozici. Nebo se na cíl vašich výletů zeptejte v našem informačním centru či lázeňských průvodců, kteří vám jistě rádi prozradí místa, která při svých toulkách zdejším krajem navštěvují nejraději. I dalajláma praví, že bychom alespoň jednou za rok měli navštívit místo, kde jsme ještě nikdy nebyli. Tak s chutí do objevování!

Báječné dny nejen u nás v horách vám přeje

Věra Janků

DOPISY NAŠICH KLIENTŮ

Dobrý den,

před nedávnem jsem byla s vnučkou ve vašem lázeňském zařízení, konkrétně ubytovna Maryčka, a chtěla bych vám touto cestou poděkovat za skvělou obsluhu. Myslím tím jak na ubytovně, tak v jídelně ubytovny Wolker. Paní, která nám uklízela, byla vstřícná, ráno nás všechny zdravila a všech se ptala, co potřebujeme. Měli jsme uklizeno a ještě s úsměvem. V jídelně nás obsluhovala slečna/paní Veronika, a to se taky jen tak nevidí – s úsměvem, velmi rychle a mile. Určitě práce s lidmi jednoduchá není, leč u vás jsme se cítili jako doma.

Všem vašim zaměstnancům patří velký dík a do kuchyně a jídelny ještě větší. Moc děkujeme.

S pozdravem Hermína Milerská

VINCENZE PRIESSNITZE
Balneopark

V případě zájmu o podporu údržby a provozu Balneoparku Vincenze Priessnitze můžete zaslat libovolnou částku na účet č.:

230 308 000 / 0300

Společnosti Vincenze Priessnitze, z.s., která spravuje tento unikátní lázeňský projekt.

www.priessnitz.cz

GRÄFENBERK NAVŠTĚVOVAL JEDEN Z NEJBOHATŠÍCH MUŽŮ EVROPY

Ačkoliv osobní lékař panovníka, o kterém je dnes řeč, založil v jeho zemi vodoléčebné lázně podle Priessnitzova vzoru, monarcha raději opakovaně navštěvoval Gräfenberk. Sprátelil se s vyhlášeným lékařem Josefem Schindlerem a mimo jiné zde nechal jako poděkování za úspěšnou léčbu vybudovat jednu z lázeňských stezek. Seznamte se s nasavským vévodou a lucemburským velkovévodou Adolfem.

OBLÍBENÝ VLADAŘ

Adolfa zastihly vladařské povinnosti náhle ve dvadaceti letech. Po smrti otce musel přerušit studia na vídeňské univerzitě i vojenský výcvik a prakticky přes noc se 20. srpna 1839 stal třetím vládnoucím velkovévodou nasavským. Tehdy nikdo netušil, že i posledním. Ve srovnání s otcem Vilémem prý nebyl tolik sebejistý, panovačný a umíněný. Měl rád obyčejné lidi, byl přívětivý, a proto se těšil velké popularitě.

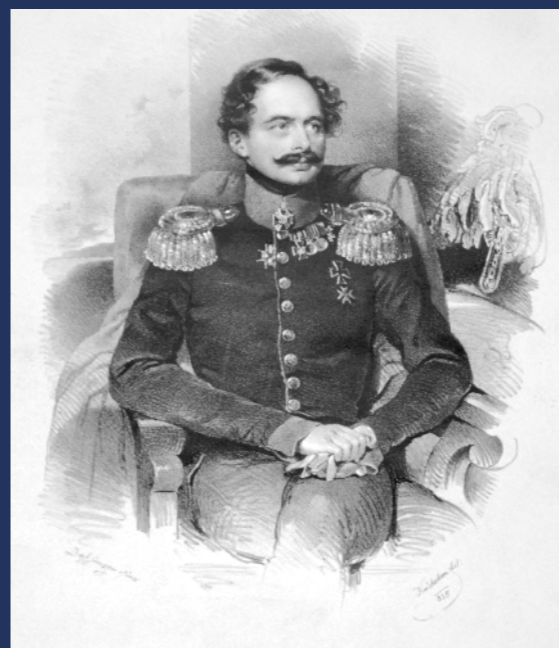
O jeho oblíbenosti svědčí i sdílnost lidu s jeho osobními radostmi i žaly. Když si například v roce 1844 vzal v Petrohradě za ženu o deset let mladší ruskou velkokněžnu Alžbětu Michajlovnu, svatba vyvolala obrovské nadšení. Stejně bylo celé Nasavsko zasaženo hlubokým smutkem, když o rok později panovnice zemřela při porodu dcery, která také nepřežila. Adolfov žal trval celých šest let. Znovu se oženil až v roce 1851 teprve se sedmnáctiletou Adelaidou Marií Anhaltsko-Desavskou. Spolu měli čtyři děti, pouze Vilém a Hilda se však dočkali otcova nástupu na lucemburský trůn.

BOTANIK S DUŠÍ SPORTOVCE

Adolf prý byl velice odvážný a aktivní, což se ukazovalo hlavně při parforsních honech. Dobrá třetina Adolfovy země totiž byla skutečným loveckým rájem. Právě při honech se nejvíce projevovala také jeho vášeň pro jezdectví a koně. Jeho zálibou ovšem byly také exotické stromy a rostliny. V zámeckém parku v Bierbachu proto nechal mimo jiné vybudovat veliký skleník, v němž svůj domov získalo na dvacet tisíc rostlin.

ZTRÁTA RODNÉ ZEMĚ

Nutno dodat, že se těmito zájmy, včetně cestování, mladý šlechtic zabíral raději než vládou. Politická situace mu i tento výdobytek v prvních deseti letech na trůnu umožňovala. Obrat však nastal v roce 1848 a ještě komplikovanější situace vznikla s propuknutím prusko-rakouské války v roce 1866. Adolf se v nelehké pozici

ADOLF I.
LUCEMBURSKÝ
1817 – 1905

Kde leží Nasavsko?

Nasavsko je historické území v Německu, rozdělené dnes mezi spolkové země Hesensko, Porýní-Falc, a Severní Porýní-Vestfálsko. Jako politický celek existovalo Nasavsko mezi lety 1125 až 1866. Konkrétně Nasavské vévodství vzniklo v roce 1806 spojením jednotlivých rodových hrabství. Během prusko-rakouských válek však bylo obsazeno Pruskem a stalo se jeho součástí jako provincie Hesensko-Nasavsko.

rozhodl podpořit Podunajskou monarchii. Rakouské císařství však bylo poraženo. Nasavsko tak bylo obsazeno a anektováno Pruskem. Adolf sice ztratil zemi i korunu, byl ovšem slušně finančně kompenzován a v držení mu zůstaly zámky v Biebrichu, Weilburgu, Platte, Königsteinu a Paulinenschlösschen ve Wiesbadenu. Tyto následky války mu překvapivě vynesly titul jednoho z nejbohatších mužů Evropy.

NA STÁŘÍ OPĚT NA TRŮNU

Do své země se ovšem už nikdy nevrátil. Žil ve Frankfurtu, Vídně a od roku 1870 na zámku Hohenburg v Bavorsku. Po 24 letech od anexe Nasavska se však ještě jednou, ve svých 73 letech, stal panovníkem země. V roce 1890 převzal na základě dynastické dohody vládu v Lucembursku. Lucemburskému velkovévodství vládl dvanáct let až do roku 1902, kdy své povinnosti předal synovi Vilémovi. Jeho potomci vládnou Lucembursku dodnes.

JEHO VÝSOST
NA GRÄFENBERKU

Vévoda Adolf Nasavský přicestoval na Gräfenberk v roce 1855 se žaludečními potížemi. Zajímavostí je, že v nasavském Königsteinu založil jeho osobní lékař Dr. Georg Pingler tři roky předtím lázně přímo podle Priessnitzova vzoru. Dr. Pingler dokonce v jeseníckých lázních čtyři měsíce roku 1849 pobýval a prý se s Priessnitzem sprátelil. Přesto dal vévoda přednost Gräfenberku a zdejšímu lékaři Josefu Schindlerovi. Schindlerova léčba byla úspěšná a Adolf se sem rád vracel i v doprovodu ženy Adelaidy Marie či syna Viléma. Jako poděkování za uzdravení nechal nejen v letech 1871-1872 vybudovat Nasavskou stezku, ale také ocenil samotného Schindlera řádem za zásluhy. Když nastoupil na trůn jako velkovévoda lucemburský, Josef Schindler mu zaslal gratulaci a pár dní na to se dočkal odpovědi: „Svému starému příteli vyslovuji srdečný dík. Za to, že jsem zde, vděčím Gräfenberku. Na to nikdy nezapomenu.“

vj

Najdete nás na facebooku

aktuality | nabídky | akce | informace

/laznepriessnitz

PÁR SLOV S...

... dokončení ze strany 1

Máte nějaký nesplněný hudební sen?

Hodně operních snů jsem si již stihla splnit a o těch, které ještě mám a jsou v nedohlednu, se nemluví, abych jejich splnění nezakřikla. Ale měla jsem jeden sen, který si splním v této době, a proto ho mohu prozradit. Je to role Desdemony ve Verdiho opeře Otello. Budu ji zpívat v Ostravě a moc se na to těším.

A „nehudební“ sen...

Je to spíše přání, aby všichni moji blízcí byli hodně zdraví a já bych se k nim mohla s tím zdravím přidat.

Dovedete si představit, jak byste žila bez hudby? Naplňoval by Vás stejně jiné povolání?

Así to tam někde nahoře bylo rozhodnuto, že budu zpívat, a dostala jsem ten dar. Ale jsem praktická žena, takže kdybych náhodou zpívat nemohla, určitě bych se věnovala nějaké práci, která by mne naplňovala tak, jako hudba. Vždyť před tím, než jsem začala zpívat v

opeře, byla jsem normálně zaměstnána a hudba byla mým koníčkem.

Do Jeseníků zavítáte prakticky po dvou letech, pokud se nemýlím, naposledy jste koncertovala v červnu 2016 v Šumperku. Znáte je blíže?

Bydlím v Plzeňském kraji, a tak se do Jeseníků dostanu pouze při koncertním vystoupení. Bohužel přijedu před koncertem, jdu do sálu na zkoušku a než koncert skončí je noc a jedu zpět. Moc jsem toho tedy ve vašem kraji nikdy neviděla. O Priessnitzových lázních jsem toho však slyšela mnoho a možná je budu někdy potřebovat. Pak budu mít čas se s Jeseníky seznámit blíže.

Lázně jsou synonymem regenerace, odpočinku. Jak nejraději relaxujete Vy?

Nejraději relaxuji doma, kde je klid a ticho. Starám se o zvířecí miláčky a zahradu. Také velmi ráda uklízím,

za což sklízím od svého okolí někdy smích, že to přeháním, ale mne to opravdu baví. Ráda se potěším s rodinou mého bratra, který má tři děti. Když přijedou na návštěvu, je dům vzhůru nohama. Ale je radost sledovat, jak jeho děti rostou a co všechno umí.

Jaké výzvy Vás čekají v nejbližší době? A na co se nejvíce těšíte?

V první řadě se těším na to, až budu zpívat v Ostravě Desdemonu. V letošním roce se velmi těším na podzimní koncerty ke 100. výročí naší republiky, na kterých mne bude doprovázet Moravské klavírní trio, a také na sérii vánočních koncertů, které připravujeme s orchestrem Barocco sempre giovane z Pardubic. Teď se samozřejmě nejvíce těším do Jeseníku na koncert, kde se po delší době setkám s mým dlouholetým pianistou Davidem Švecem, který je stále více žádaný jako dirigent, a to nejen u nás, ale i v zahraničí, a proto už na mne nemá tolik času.

vj

HLEDÁME STARÉ A STARŠÍ FOTKY PRAMENŮ

V nově vydaném Atlase jeseníckých pramenů je celá řada fotografií pramenů a pomníků z různých období. Tato fotodokumentace je nejen zajímavým srovnáním různých podob stejného místa, ale pomáhá i při rekonstrukci některých těchto staveb a k uchopení tohoto fenoménu jako celku.

Autor atlasu Lukáš Abt by rád požádal všechny, kdo mají k dispozici nepublikované fotky pramenů, pořízené v 19. či 20. století, aby mu kopii, či scan poslali na adresu jesenicke-prameny@email.cz. Všichni, kdo zašlou fotografie, budou zařazeni do slosování o jeden exemplář Atlasu pramenů!

LÁZNĚ OPĚT HOSTÍ PRESTIŽNÍ CYKLISTICKÝ ZÁVOD

Na přelomu května a června se Priessnitzovy léčebné lázně stanou už popáté přechodným domovem juniorských cyklistických stájí, které vychovávají budoucí hvězdy Tour de France či Gira. Do jesenických kopců totiž zavítá mezinárodní cyklistický Závod míru U23.

Závod míru U23 je pro rok 2018 v kalendáři UCI opět zapsán v kategorii Nations' Cup, což je pro mladé jezdce to nejvyšší, co může být. Na jeho start se může postavit pouze dvacet vybraných reprezentačních týmů z celosvětového žebříčku Světové cyklistické federace (UCI). Přidělení organizace Nations Cupu - Pohár Národů Světovou cyklistickou federací (UCI) je tedy opravdu velkou poctou. Do této nejvyšší kategorie spadá pouze pět vybraných závodů na celém světě.

Peloton závodu, který je rozvržen do čtyř etap, projíždí Olomouckým a Moravskoslezským krajem. Divácky atraktivní horské prémie jsou připraveny na Dlouhých Stráních nebo právě u nás v Priessnitzových léčebných lázních. Závodníci se však objeví také v Karlově Studánce, Sovinci, Krmové či Rýmařově.

Závod se uskuteční 31. května až 3. června 2018. Přijďte se podívat na start či cíl některých etap k nám do lázní, nebo povzbudte mladé borce na cestě za jejich úspěchem přímo na trati. Na webových stránkách www.zavodmiru23.cz najdete podrobný rozpis etap. Doufáme, že se povede i českým cyklistům, tak jako v loňském roce.

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

Zdroj: Jan Brychta, svetcyklistiky.cz

„LESNÍ BAR JSEM CHTĚL VIDĚT NA VLASTNÍ OČI,” ŘÍKÁ CESTOVATEL KOLBABA

Začátkem února se také v Priessnitzových léčebných lázních uskutečnila beseda cestovatele a fotografa Jiřího Kolbaba Pohled do celého světa. Naši klienti si nenechali ujít příležitost setkat se s tímto mimořádným člověkem a během pár hodin vyprodali všechna místa Zrcadlového sálu včetně taburetek ke klavíru. Přitom toto setkání bylo dílem náhody a rychlého rozhodování.

Beseda, během níž se cestovatel snažil předat posluchačům co nejvíce inspiraci i strategických informací pro vlastní cestování, byla sugestivní, plná historických, politických, geografických a praktických údajů. Kolbaba tradičně nevynechal prvky svobody, otevřenosti, tolerance a ochrany fauny a flóry celé planety. Jako vypravěč je neúnávný, přesto v jeho poutavém povídání zbyl prostor i pro malý kvíz, při kterém odměňoval správné odpovědi cestovatelskými cenami. Celý program se protáhl až do pozdních večerních hodin.

Toto vzácné setkání se známým cestovatelem však vzniklo naprosto živelně. Jirka, který se v danou dobu vrátil z cesty po Islandu, si pouze týden předem plánoval víkend se svou přítelkyní a jejím synem v České republice. Chtěl navštívit jedno unikátní místo v Jeseníkách, o kterém slyšel, a chtěl ho vidět na vlastní oči. Tím místem je Lesní bar v Horní Lipové. Zarezoval si tedy ubytování jen několik dnů před příjezdem v našich lázních, kde před pár lety vystavoval své fotografie a ve kterých má ještě dodnes osobní vztahy. Slovo dalo slovo a v rámci jeho pobytu se uskutečnil skvělý večer plný příběhů a zážitků z jeho cest.

Během krátké návštěvy Jeseníků navštívil a fotil nejen naše zasněžené lázně, Lesní bar s jeho přátelskou atmosférou, ale podařilo se mu rovněž zachytit unikátní snímky na Pradědu, kde po celou zimu nebylo takové jedinečné počasí a inverze pro focení jako právě v den, kdy toto místo navštívil. Fotografie Jirka obratem umístil na svůj Facebook a než dorazil na besedu, již měl od svých fanoušků více než dvanáct tisíc lajků. Pokud tedy navštívíte jeho stránky, najdete na nich kromě cizokrajných zemí také fotografie z návštěvy našeho kraje a krásnou jesenickou přírodu.

Ing. Kateřina Tomášková
obchodní ředitelka

Zdroj: archiv Jiřího Kolbaba

„Mým snem je navštívit, poznat a pochopit další země, vzdálené kultury a přátelské domorodce.“

Cestovatel a fotograf Jiří Kolbaba vyjíždí každý rok na expedice a poznávací cesty do nejdálejších oblastí světa. Zajímavou formou zaznamenává detaily přírodních struktur a exotické tváře domorodců. Populární jsou cestovatelovy besedy a diashow a zejména jeho mnohaletý pořad na rádiu Impuls. V celosvětové kampani Keep walking byl Jiří Kolbaba zařazen do elitní skupiny cestovatelů a dobrodruhů, je viceprezidentem Českého klubu cestovatelů.

TIP NA VÝLET

UNIKNĚTE ŠPATNÉMU POČASÍ! ZAHRAJTE SI PRVNÍ JESENICKOU EXIT GAME

U nás v horách je krásně za každého počasí. Ale upřímně, když prší, fučí nebo mrzne, až praští, málokdo z nás si chce tu krásu vychutnat na vlastní kůži. Na řadu pak přichází různé „indoorové“ aktivity. Novinkou mezi nimi je úniková hra Bláznivý úklid, kterou si můžete zahrát v Jeseníku.

LOGIKA, DŮVTIP I TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE

Exit game, v překladu úniková hra, je týmovou interaktivní zábavou, která rozhodně procvičí vaše mozkové závity, zvedne hladinu adrenalinu v těle a na maximum zapojí intuici i týmového ducha. Principem hry je totiž uniknout z pomyslné uzamčené místnosti rozšířením jejího kódu. Během hodiny tak plníte různé logické úkoly, řešíte skryté hádanky, luštíte šifry, hledáte předměty i samotné klíče.

DETEKTIVEM V CESTOVNÍ KANCELÁŘI

Prostřednictvím jesenické únikové místnosti se ocitnete v kanceláři cestovní agentury. Taková situace není až tak zajímavá, má však podstatný detail. V agentuře slídíte tajně jako agenti detektivní kanceláře! Potřebujete totiž najít dokumenty, které usvědčují majitele firmy z krádeže jedinečných projektů úspěšného konkurenta. Vše máte promyšleno, jste profíci! Do kancelářských prostor jste pronikli zcela nenápadně jako pracovníci úklidové firmy. Ale ouha! Někdo vás zamkl. Z kanceláře se musíte dostat dříve, než přijde majitel. Právě v tento okamžik začíná boj o čas, začíná úniková hra Bláznivý úklid.

PRO DOSPĚLÉ I DĚTI UŽ OD 7 LET

Jesenickou únikovou hru pro vás připravili manželé Filip a Bára Wormovi, kteří za sebou mají mnohaleté zkušenosti v organizování akcí pro mládež, seznamovacích kurzů či skautských táborů. Právě proto si v jejich hře můžete zvolit vedle dospělácké obtížnosti také variantu, kterou zvládnou ve spolupráci alespoň s jedním dospělým dítětem už od sedmi let.

Escape room Bláznivý úklid se nachází v Jeseníku, v areálu bývalého Moravolenu – přibližně 300 metrů od Masarykova náměstí, 200 metrů od Informačního centra Katovna.

vj

www.exitjesenik.cz

K LÁZEŇSKÉMU LÉTU PATŘÍ PROMENÁDNÍ KONCERTY

V Balneoparku venkovní procedury vybízejí k osvěžení, prameny na Studničním vrchu k ochutnání, Ripperova promenáda k příjemným procházkám, otáčivé lavičky před Sanatoriem k odpočinku na slunci. A k tomu lázněmi znějí tóny hudby.

I letos u nás od června do září probíhají tradiční promenádní koncerty. Konají se v Hudebním altánku, pouze v případě opravdu nepříznivého počasí se

uskuteční v hale Sanatoria Priessnitz. Zaposlouchat se tak během prázdninových víkendů můžete do dixielandu, dechovky či country a folku.

pátek 29. 6. v 16 hodin
Polské big bandy
neděle 1. 7. v 15 hodin
Zdeněk JURČÍK Band
čtvrtek 5. 7. v 15 hodin
NáWrát
neděle 8. 7. v 15 hodin
Down Beat Dixieland Band
neděle 15. 7. v 15 hodin
Dynybyly Band
neděle 22. 7. v 15 hodin
Brass Quintet-Jesenické žestě
neděle 29. 7. v 15 hodin
Oškerova dechovka
neděle 5. 8. v 15 hodin
Jesenická dvanáctka
neděle 12. 8. v 15 hodin
Holátka
neděle 26. 8. v 15 hodin
Brass Band Sohaj
neděle 2. 9. v 15 hodin
Jesenická dvanáctka

LÁZEŇSKÝ FEJETON

Kdo u nás
při lyžoval

Myslím, že při plac ve vodolečbě studenou vodou tím našim lázním a Vincencovi Prinsnicovi už žádný něvezme. Ale su inše oblasti, kde se to stač mohlo a može. O při místa je dneska všeobecně rvačka. Ni enem na olympiádach, paralympiádach, v bijatlonu a vubec všeckych možnych i nemožnych sportovnich disciplinach.

No ale aji v historiji je tlačenička, kdo byl v jakym oboru při. A aji tam možu byč metody nevybirave. U nas v lázních v Kopnhauzu bydlel jistu dobu Viktor Heger, s velkum pravděpodobnostum při obyvatel českých zemi, kery kdy jezdil na lyžach. Je tu ale s tym prvenstvim drobny švirikkajt. Podniknul sem patrani a seznamim vas s tym, jak to tehdy, na kořcu 19. století, bylo.

Uplně při lyžař na našim uzemi se objevil v Krkonošach, na Petrově budže, jak nědavno vyhořela. Bylo to v roce 1880 a byli dva. No ale přišli synci na tych lyžach z Rajchu, ze Zhořelca neboli Gerlic. A chození na novym vynalezu je tak nadchnulo, že lyže raději něchali na te budže. Hadam ani něvěželi, že se na tych prknach da jezdič i z kopca. Takže to se něpočita.

Viktor Heger si objednal lyže a prvno vyzkušal v Bruntale na svoji zahradě. To bylo roku 1887, takže plac numer ajnc by měl podle všeckeho patřit jemu. Měl sem nefalšovanu radost, ale když sem kliknul na vyklopediji, už to vidžim: při lyžař v Česku – Resler Ořovský z Prahy. Šesteho ledna 1887, paru dni před Viktorem Hegerem, sjel na lyžach Vaclavske náměstí!

No to by bylo, aby kdosi z take džury jak Bruntal nebo Jeseník byl držitelem primata! Jakesik podežrele, že to tak stihli v te Praze!

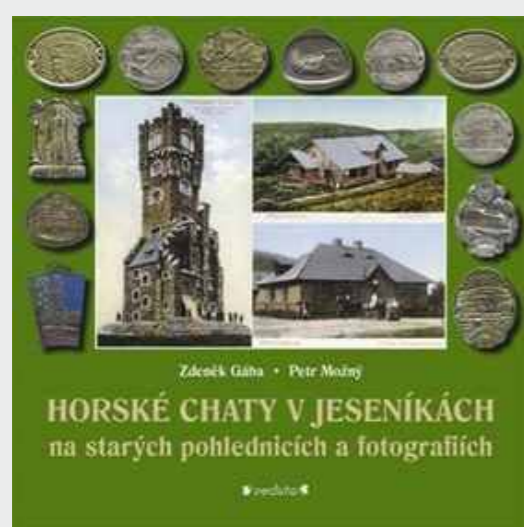
No ale hlavně, i kdyby měli recht a byl to Resler paru dni před Hegerem, co je hlavní: lyže se v te době vyrabjaly a daly pořidit enem a nur v Norsku. V tym severskym kraju, kde se robi fajne sekndhendove oblečení, předpovida počasí v celym Česku a káže zabavuje děcka Barn&fjernet. Viktor Heger si tam objednal lyže, bo chtěl vyzkušat lyže. Resler Ořovský si chtěl poštom nechat poslat brusle, ale jelikož z gruntu nerozuměl cizi řeči, objednal lyže. Omylem. Tož si ten při plac klidně strčte v hlavnim městě do řiti. My tu v Jeseníkach aspoň vime, co robime! Nětra nam byč při za každou cenu. A když už se vydaři jakesik to při místo, není to žadny podvod ani omyl!

Občan z Gräfenberku
původem z Pražské

SLOVNÍČEK

při plac	první místo
švirikkajt	potíž
na vyklopediji	na wikipedii
byl držitelem primata	byl držitelem primátu (prvenství)
enem a nur	jen a pouze
kde zabavuje děcka Barn&fjernet	kde zabavuje děti Barnevernet
nětra nam prvno	nepotřebujeme poprvé

KNIŽNÍ TIP

HORSKÉ CHATY
V JESENÍKÁCH
NA STARÝCH
POHLEDNICÍCH
A FOTOGRAFIÍCH

Zdeněk Gába, Petr Možný.
Pavel Ševčík – Veduta 2017, 173s.

V loňském roce vyšla v nakladatelství Pavel Ševčík – Veduta, která vydává zejména tituly s regionální tematikou, kniha zachycující prostřednictvím historických pohlednic a fotografií původní stavby na horách, později přebudované na ubytovny pro první návštěvníky Jeseníků až po dnešní horské chaty. Postupně se čtenář seznámí s horskými chatami na Skřítku, Rabštejně, Alfrédovou chatou, Jelení studánkou, Františkovou myslivnou, Ovčárnou, Barborkou, Kurzovní, na Pradědu, Švýčárnou, chatami na Červenohorském sedle, Vřesovou Studánkou, Šerákem, Ramzovou, chatou na Zlatém chlumu a Biskupské kupě.

„SPLNILA JSEM SI SEN,“ ŘÍKÁ O SPOLKU,
KTERÝ MILUJE DVĚ STĚ LET STAROU MÓDU,
JEHO ZAKLADATELKA

Letos se už třetím rokem můžete v našich lázních setkat s graffenberským panstvem. Dámy v překrásných róbách v doprovodu kavalírů korzují lázními při zahájení sezony, jsou nepřehlédnutelnými hosty lázeňských plesů. Dobu biedermeieru do Jeseníku přivádí Spolek panstva na tvrzi Žiželeves pod vedením jejich energické vedoucí Ivy Hrdličkové.

Název tvrze v pojmenování spolku zní neobyčejně, možná (tedy alespoň v mých očích) až humorně, ale rozhodně mile. Ivo, představ nám prosím Žiželeves. Čím je výjimečná?

Žiželeves se nachází dvanáct kilometrů od Hradce Králové. Pro znalé dějin jsme kousiček od památníku bitvy na Chlumu z roku 1866. Naše Žižala, jak jí říkáme u nás doma, je typická vesnice, kde si lidé vidí takřkajíc do talíře. Bydlí zde cirka sto lidí. A čím je výjimečná? Třeba zrovna tím, že tu je náš spolek.

Představí nám ho?

Společek se narodil v roce 2008. Ve vesnici jsme pořádali Žiželevskou pouť na záchranu našeho krásného kostela, který potřeboval opravu. Přemýšleli jsme, jak akci oživit, nakonec se všechny ženy ustrojily do šatů období biedermeieru. Tato móda je krásná, výjimečná a ženská a časově spadá právě k Chlumu 1866, Franzi Josefovi a císařovně Sisi. Další rok si nás pozvali do vedlejší vesnice na své slavnosti. Spolek byl na světě!

Jde vůbec vaše desetiletá existence shrnout do několika vět?

To je obtížné. Já osobně jsem si splnila sen, který jsem měla jako malá, být princeznou. Hlavním cílem spolku ovšem bylo, a stále je, podpořit naše zámky, kulturní a historické akce v okolí. Ukázat, že společenské události nejsou jen o jídle a pití. Pomáháme organizátorům připomenout atmosféru doby minulé, vítáme hosty a návštěvníky, tancujeme historické tance, korzujeme, hrajeme divadlo, děláme módní přehlídky, ukazujeme řeč vějířů, umíme povídat o módě, kterou prezentujeme.

Jakou má spolek členskou základnu?

Členové spolku čítají okolo třiceti lidí od 4 do 67 let. Mezi námi jsou stálí členové, kteří jsou s námi od počátku. Každý rok však přijde i někdo nový. Někdo musí zase odejít – škola, mateřská apod. Všechna zlatička, jak jim říkáme, jsou jako moje děti. Oni mě často oslovují "mámo", a to je velká pocta. Bez všech těchto lidiček by spolek nemohl existovat. Pomáháme si a jsme dobrá parta. V dobrém i zlém.

Všechny šaty, které ve spolku oblékáte, si šijete sami (a musím podotknout, že profesi jsi expert na pojištění). Kolikatero jich dnes máte?

V naší spolkové šatně najdete 350 šatů z období biedermeieru a baroka, pánské, dámské i dětské. Všechny šaty si šijeme sami. Pomáhá mi moje kamarádka Zlata z vesnice. Jedna připraví a druhá dodělá. Naprosto dokonale. Klobouky si zdobím sama, vyrábíme si taky korále. Nikdy jsme nebyly švadleny, ale asi proto nás to naplňuje. Miluji tento koníček a nevaďí mi, že mám bolavá záda, rozpíchané ruce a jsem zavřená v dílně, když jsou lidé u bazény. U šatů prostě relaxuji.

Čím se necháváš inspirovat? A kde ty úchvatné róby skladaješ?

Nápady hledáme v knížkách, filmech, obrazech, ale hlavně v hlavě. Ono to tak nějak přijde samo. Jediné, s čím bojuji, je prostor na uskladnění všeho, co je spojené s tímto koníčkem. Máme velký dům, ale prostor na bydlení se nám zmenšuje.

Vaší láskou je období biedermeieru, ale umíte se přenést i do jiné doby?

Vždy jsem tvrdila, že moji největší láskou je biedermeier, ale v roce 2017 jsem přišla na chuť i módě barokní. I v ní jsem našla velké zalíbení. Letos je výročí První republiky, tak se trochu připravujeme i na tuto, pro nás novou módu. Ale pak rychle zpátky k našim láskám z dob vzdálenějších.

V jakém historickém období bys chtěla žít?

Odskočit si do doby císařovny Sisi je radost. Ta nobles, křehkost, ženskost, zábava, elegance! Tady by se mi určitě moc líbilo a nevaďilo by mi v 19. století žít. Ale jsem spokojená v době, ve které žiji. Mám krásnou práci v

pojišťovně Uniqa, jsem pojišťovací poradce i s manželem, s nímž jsem dvaadvacet let 24 hodin denně. Spolu máme velkou zdravou rodinu, devět vnoučat.

Mnohdy představujete i konkrétní historické osobnosti, u nás v lázních jsi Ty osobně Sofii Priessnitzovou, Tvůj muž Milan Priessnitzem. Připravujeme se na tyto role nějak speciálně?

Se spolkem jsme se rozjeli do celé české i moravské země. Rozdáváme radost, úsměv, zážitky a s námi poznáte i život na zámku. Na Hrádku u Nechanic hrajeme pravidelně dva vybrané prázdninové vikendy hraběte a hraběnku z Harrachu. Každý rok se tak učíme novou roli podle záznamů zámecké kroniky. Celé rodiny se na tuto podívanou těší dlouho dopředu. Je to naprosto úžasné být s návštěvníky a vidět, jak to prožívají s námi.

U vás v Jeseníku je milé, když přijedeme a hosté lázni nás potkávají a oslovují Sofii a Vincenzem. U vás jsme přece doma. Můj muž se v Jeseníku narodil přesně 100 let po smrti Vincenze. To nemůže být náhoda. Osudy osob, které hrajeme, ovšem výrazně nestudují. Většinou si o nich přečtu.

Ke kterým historickým postavám se ráda vracíš?

Líbí se mi Angelika, nejvíce však císařovna Sisi. Byla velice otevřená, lidská, ale také hodně nešťastná, ve své době to měla těžké. Ale tak nám dala spoustu novinek, které používáme dodnes. Nejraději hrají hraběnku z Harrachu u Nechanicích. Je to nespokojená prudička, a to se hraje nádherně.

Jsou okamžiky, na které nejde zapomenout?

Okamžiky, které prožíváme, jsou nezapomenutelné. Ale vzpomínám na jeden velký okamžik, kdy jsme byli na varhanním koncertě v kostele Chotěborky. Starší pán ke mně přistoupil a podíval se mi do očí. Pak poklekl a políbil mi ruku. Vyděšilo mě to a bylo mi trapně, že tento starý pán, kolem 85 let, klečí. On se na mě podíval a poděkoval. "Proč mi děkujete," zeptala jsem se. A on odpověděl: "Děkuji, že jste mi připomněla na chvíli moji maminku." Obecně mne nejvíce překvapují hlavně muži.

Jeden chlapec mi vlezl pod krinolínu, aby se schoval mamince, a já musela vysvětlovat, proč mám dítě pod sukni. A víte, na co se ptají nejvíce malí chlapci? "Jaké máš boty, princezno?" Ti větší se ptají na nepodstatné nebo choulostivé věci.

Ve spolku sice působíš společně se svým mužem Milanem, jak ale vaše aktivity vnímají děti?

V naší rodině převažují hlavně muži. Jak už jsem zmínila, máme devět vnoučat, sedm chlapců a poslední pětiletou Nelinku a dvouměsíční Ellinku. Už jsem si myslela, že mi to dělají schválně. Každá babička přece touží udelat si holčičí den.

Máš s Milanem čas i na jiné aktivity?

Popravdě řečeno naše práce a spolek mi moc prostoru nedávají. Čas musím rozdělit mezi rodinu a spolek, ale věnovat se i sobě. Každý den s Milánkem chodíme deset kilometrů rychlou chůzí, přitom si povídáme, plánujeme, řešíme. To je čas, který je jenom náš, zbytek času věnujeme ostatním. Máme velkou rodinu, ale také třicet dětí ve Spolku. Někdo by namítl, že už děti nejsou. Ale jsou a dělají pitomosti jako ty nejmenší. To by však bylo na další článek.

I letos jste byli nepřehlédnutelnou součástí reprezentačního plesu Priessnitzových léčebných lázní a města Jeseníku, nebudete chybět ani na květnovém zahájení sezony. Kde ještě se s vámi mohou čtenáři během roku potkat?

Květen budeme mít hodně pestrý. Otevíráme lázeňskou sezonu nejen u vás, ale i v Karlových Varech, Jáchymově, Lázních Bělhrad. Úkol nelehký, ale krásný. Kalendář plánovaných akcí můžete vidět na našich webových stránkách <http://spolekpanstva.cz>. Najdete tam i videa ze všech akcí, medailonky členů, recenze atd.

Přeji vám, abyste nepromarnili žádnou minutu, která se nedá už nikdy vrátit. Čas si za žádné peníze nekoupíte. Prožívejte si svůj život.

Z rozhovor děkuje Věra Janků

Iva Hrdličková s manželem Milanem, alias manželé Priessnitzovi

KDE JE NA GRÄFENBERKU BYLINKOVÁ ZAHRADA?

Léčivé bylinky jsou v areálu lázní vysázeny na dvou místech. Jen jedno z nich má však název „bylinková zahrada“ a návštěvníci si tyto dvě lokality často pletou.

Bylinková zahrada se nachází ve stráni za Kongresovým sálem a zahradnictvím, pod Priessnitzovým parkem s discgolfovým hřištěm. Chodí se kolem ní cestou k lavičce Návrat z lovu a Anglické vile. Je trochu schovaná a najdete v ní pouze bylinky. Roste nad ní stará třešeň a ze strání je také hezký pohled na sanatorium Priessnitz.

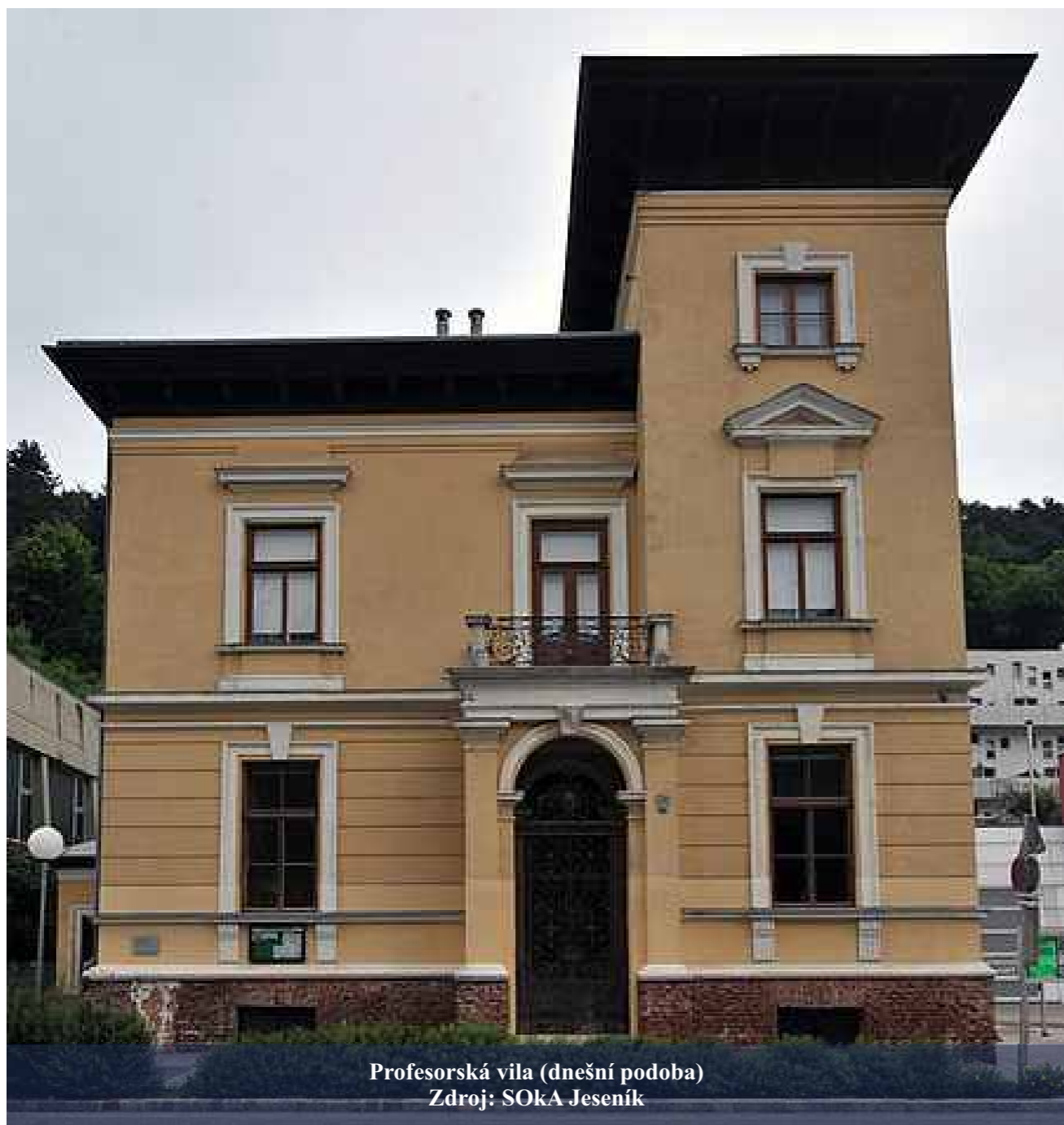
Inhalatorium, kterému řada lidí také říká bylinková zahrada, je v sousedství Jubilejní vily. Jde o rozlehlou terasu přímo pod hlavní lázeňskou promenádou pod sanatorium Priessnitz. Je osázené bylinkami a jinými rostlinami, jsou zde lehátka a také lavičky. Navzdory centrální poloze zde nebyvá téměř nikdy mnoho lidí. Název inhalatorium vznikl na základě geoatmochemických měření, která právě v těchto místech zjistila nejvyšší množství biogenních prvků v celém areálu a okolí. Ty se dostávají do ovzduší i přítomných organismů z geologického podloží a tektonických zlomů. Proto se zde doporučuje pobývat a „zhluboka dýchat“, tedy „inhalovat“. Kvetoucí bylinky a kytky pak působení těchto vlivů dále umocňují. Vyzkoušejte to na vlastní nos!

jg

S PRIESSNITZEM EVROPOU KŘÍŽEM KRÁŽEM

WINTERNITZOVY LÁZNĚ V KALTENLEUTGEBENU

Vodoléčebné lázně v Kaltenleutgebenu u Vídně založil dr. Johann Emmel (1796-1868) a v jeho díle zdárně pokračovali syn i vnuk. O prosperitě lázní rozhodovalo povědomí o alternativní léčbě studenou vodou. Zásahu na tom má i Emmelův konkurent, který se v městečku záhy objevil, doc. Wilhelm Winternitz.

Professorská vila (dnešní podoba)
Zdroj: SOKA Jeseník

Wilhelm Winternitz, rodák z Josefova v Čechách (*1. 3. 1834), byl židovského původu, vystudoval medicínu v Praze a ve Vídni, kde byl žákem takových veličin jako Johann von Oppolzer a zejména dermatolog a profesor vnitřního lékařství Josef von Škoda. V roce 1857 byl Winternitz promován doktorem medicíny, o další specializaci a vědecké dráze rozhodla jeho návštěva Gräfenberku.

ZALOŽIL DRUHÉ LÁZNĚ VE MĚSTĚ

Nebyl nekritickým a povrchním obdivovatelem Priessnitz – vždyť kolik šarlatánů hodlalo napodobeniny priessnitzovských kúr zpeněžit v narychlo zřizovaných vodoléčebných lázních. Winternitz chtěl přispět k racionálnímu pochopení procesů, které při vodoléčbě, Priessnitzem intuitivně aplikované, v lidském těle nastávaly. Proto si v Kaltenleutgebenu otevřel již druhý (pozn. red.: o prvním, konkurenčním ústavu dr. Emmela píšeme v předchozím čísle Lázeňských pramenů) vodoléčebný ústav, zvaný Professorská vila, kde mohl prakticky ověřovat teoretické axiomy.

OTEC VĚDECKÉ VODOLÉČBY

Konečně v roce 1865 se habilitoval jako soukromý docent vodoléčby. Druhou habilitací z interny získal roku 1874 a v roce 1881 byl jmenován mimořádným a 1899 řádným profesorem vodoléčby na vídeňské univerzitě. Vedle toho byl primářem vodoléčebného oddělení Všeobecné polikliniky ve Vídni. Je proto po zásluze považován za „otce vědecké vodoléčby“.

V letech 1891-1908 byl vydavatelem a hlavním příspěvatelem měsíčníku *Blätter für klinische Hydrotherapie und verwandte Heilmethoden*, později přejmenovaném na

Blätter für klinische Hydrotherapie und physikalische Heilmethoden. Napsal či spolupracoval na řadě vědeckých prací, např. *Kaltenleutgeben und Meine Wasserheilanstalt* (1869), *Die Hydropathie auf Physiologischer und Klinischer Grundlage* (1877), přispěl do lékařských příruček *Handbuch der Allgemeinen Therapie* (1881), *Realencyclopädie der Gesammten Heilkunde* (1897) a *Lehrbuch der Allgemeinen Therapie und der Therapeutischen Methodik* (1898-99).

VRCHOL LÁZEŇSKÉ TURISTIKY

V Kaltenleutgebenu se u jeho Professorské vily nacházel původně malý parčík. Později se areál zvětšil o nový léčebný dům Morizhof, který spolu s dalšími objekty sloužil k ubytování hostů. Vzniklo zde i divadlo a vše bylo zasazeno do anglického parku. V letech 1890-1910 zažívala lázeňská turistika svůj vrchol, z níž, jak vidíme, měl užitek i prof. Winternitz.

NEBLAHÝ OSUD PO VÁLCE

První světová válka však přinesla lázním hospodářské těžkosti, navíc v jejím průběhu Wilhelm Winternitz 22. února 1917 ve Vídni zemřel. Po válce lázně postupně skomiraly, až v r. 1937 šly do konkurzu a po anšlusu Rakouska nacistickým Německem se změnily na kasárna. V dubnu 1945 část objektů vyhořela, zbytek byl proměněn na ubytovny pro obyvatele z vybombardované Vídně. V průběhu času domy podlehly zkáze. Jen tzv. Professorská vila byla uchráněna prohlášením za kulturní památku. Dnes slouží jako městské klubové zařízení.

Mgr. Květoslav Growka
SOKA Jeseník

Wilhelm Winternitz
Zdroj: SOKA Jeseník

Brožura o Winternitzových lázních (1870)
Zdroj: SOKA Jeseník

Státní
Okresní
Archiv
Jeseník

TIP NA VÝLET K SOUSEDŮM ZA HRANICE

DO JESKYNĚ ZA KRÁPNÍKY A PRAVĚKÝMI MEDVĚDY

Padesát kilometrů od Jeseníku se nachází nejrozsáhlejší jeskynní komplex polských Sudet. Jeho chodby, které obýval mimo jiné pravěký medvěd, prý zasahují až pod vrchol Králického Sněžníku. Šelma dala podzemním prostorům i jméno. Navštivte Medvědí jeskyni (Jaskinia Niedźwiedzia).

Medvědí jeskyně nedaleko vesnice Kletno v Dolnoslezském vojvodství patří mezi nejnavštěvovanější turistické cíle Polska. Důvodem této oblíbenosti je spíše její krápníková výzdoba než kosterní pozůstatky prehistorických šelem. Jeskyně je dokonce považována za nejkrásnější v zemi.

MEDVĚDI MEZI STALAKTITY

Jeskyně byla objevena poměrně nedávno, v 60. letech minulého století, zpřístupněna teprve v roce 1983 a její objevování není rozhodně u konce. Nachází se v mramorovém masivu hory Stroma, která je součástí hraničního pohoří Králického Sněžníku. Její horizontální chodby, rozmístěné ve třech poschodích propojených kominy, mají dosud známou délku cca čtyř kilometrů. Při prozkoumávání zdejšího podzemí byly nalezeny četné kosterní pozůstatky, především jeskynních medvědů. Jeskyně po nich sice nese své jméno, atraktivnější je pro návštěvníky její krápníková výzdoba.

KLASICKOU TRASOU

Klasická prohlídková trasa veřejnosti prezentuje zhruba 500 metrů středního patra jeskyně. Při prohlídce neminete tzv. Netopýří síňku, kde žije na dvě stovky netopýřích obyvatel, tzv. Síň jeskynního lva, Síň s kostrou jeskynního medvěda, projdete Labyrintem či Chodbou pravěkého člověka. Nejkrásnější krápníkové útvary připomínající přepychovou výzdobu šlechtických sídel i asijské pagody, zamrzlý šestimetrový vodopád či drapérie, rýžová pole, ovčí rouno a další pohádkové tvary spatříte v tzv. Stalaktitové chodbě, Palácovém sále či ve Vodní chodbě.

NA OKAMŽIK SPELEOLOGEM

Toužíte-li se stát alespoň na pár chvil speleologem, navléci si speciální oblek, brodit se chodbami plnými bahna, překonávat mnohá zúžení, a to všechno v teplotě mezi 5-6°C a téměř při 100% vlhkosti, máte možnost! Členové Speleologické sekce Medvědí z Kletna vás vybaví potřebnou výstrojí a už vám nic nebrání vyrazit společně s nimi do spodního patra jeskyně.

vj

další informace o této jeskyni
naleznete na:

jaskinianiedzwiedzia.pl

ZA POZNÁNÍM I ZÁBAVOU V LÁZNÍCH A JEJICH OKOLÍ

Areál

Krásy Jeseníků můžete obdivovat také ze **STŘEŠNÍ VĚŽIČKY SANATORIA PRIESSNITZ**. Už v minulosti byla přístupna veřejnosti, ale poté se více jak na desetiletí návštěvníkům uzavřela. Od roku 2013 však opět vítá všechny, kteří chtějí mít Pradědovu říši alespoň na chvíli jako na dlani.

Areál

VLÁČEK LÁZEŇÁČEK pendluje podle jízdního řádu mezi lázněmi a Jeseníkem, převez vás však také po lázeňské promenádě či Balneoparku. V hlavní sezóně jsou organizovány výlety do blízkého okolí, jako na Čertovy kameny, k jeskyním Na Pomezí nebo na oblíbený Lesní bar.

Areál

Výrazným prvkem jesenícké krajiny je **RIPPEROVA PROMENÁDA**. Vždyť je tvořena zhruba 260 stromy, mezi nimiž je také 370 let stará lípa. Na promenádě objevíte mnoho jedinečných pomníků a památníků jednotlivých pacientů i celých států jako doklad vděčnosti za uzdravení. Nebo budete mjet odpočívadla a vyhlídky.

Areál

BYLINKOVÉ INHALATORIUM svým charakterem připomíná staré barokní zahrady a vůněmi levandule, máty, růží či meduňky zahrady našich babiček i slunnou Provence. A nejen to!

Areál

FITPARK PRIESSNITZ kombinuje aktivní zábavu a sport s nejništějšími klimatickými podmínkami a horskou přírodou. V prostoru nad Balneoparkem se můžete těšit na posilovací stroje využívající převážně váhy vlastního těla pro procvičování chůze, kloubů a rozvoj koordinace. Zároveň si užijete jedinečných výhledů na hřebeny hor.

Areál

Zahrajte si u nás **DISC GOLF**, oblíbenou hru odvozenou z golfu! Místo golfového míčku se však do jamky snažíte z určitého výhoziště umístit létající disk. A jamka? Tu tvoří ocelový koš. Cílem hry, která vznikla v USA, je tak dokončit jamku s nejmenším počtem úderů, tedy hodů. Hracím prostorem je Park Vincenze Priessnitze. Půjčovna disků je v LIC.

Areál

Neobyčejným a energeticky velmi silným místem je **JIŽNÍ SVAH**. Jeho sochařsko-krajinářská kompozice, pojmenovaná „Cesta života“, je považována za jednu z nejvýznamnějších sochařských realizací v české krajině. Jedenáct sochařských objektů ze slezské žuly symbolizuje přírodní děje, lidskou existenci a jejich vzájemné propojení.

Areál

Při svých toulkách areálem lázní se nezapomeňte posadit na **MONUMENTÁLNÍ MRAMOROVOU LAVICI**. Tato kulturní památka, na které se budete cítit skoro jako trpaslíci, byla zachráněna před úplnou zkázou v roce 2012. Její jedinečnost spočívá v jejích rozměrech a netradičním sochařském reliéfu zobrazujícím návrat starých Germánů z lovu na medvěda.

Areál

Náš **BALNEOPARK** je vlastně speciální „vodní zahrada.“ Můžete se v ní brodit potůčky, vyzkoušet Priessnitzovy lavičky nebo Priessnitzovy stříky. Na nejodvážnější návštěvníky čekají i přírodní sprchy se studenou pramenitou vodou. Ten nejpříjemnější pocit relaxace však zažijete na mateřídouškoví provoněných slunečních terasách.

Areál

V Priessnitzově rodném domě je dnes umístěna **STÁLÁ EXPOZICE** věnovaná jeho životu a počátkům vodoléčby. Podle historických analýz dvaapadesátiletý Priessnitz zemřel také přímo v lázních, v lázeňském domě Hrad. Na lázeňské kolonádě od roku 1853 stojí novogotická hrobka, v níž je pochován se svou ženou Sofií a dcerou Karolínou.

Areál

Legendární dánská stavebnice LEGO baví malé i velké po celém světě více než šedesát let. Do ráje barevných kostek vstoupíte i u nás. V lázeňském **MUZEU KOSTEK** je vystaveno na tisíce modelů aut, robotů, pohádkových postav a budov. Nedílnou součástí muzea je také herna, kde si nejen děti mohou postavit cokoli podle své fantazie.

Areál

Netradiční přírodní hřiště v sousedství Balneoparku, **HÁJ VÍLY OZDRAVY**, stále postupně vzniká, rozhodně už však stojí za návštěvu! Jeho páteří stezka s „mluvícími květinami“, o kterou se stará hejkal Zurčala, vás dovede k labyrintu, „nádržím zádržím“ se stavídelky a pumpou, „opičímu domku“ určenému k lození nebo dokonce k „obří výhledě“.

Areál

Přesně sto sedm kilometrů značených cyklistických okruhů **JESCYKLO** prochází Sokolským hřbetem nad jeseníckými lázněmi a Českou Vsí, zavedou vás však i do Zlatohorské vrchoviny a pod hřebeny Jeseníků. Vyberte si každý! Příležitostný cyklista, cyklistická rodinka i náruživý biker si mohou trasu zvolit podle délky, převýšení a náročnosti terénu.

Areál

Oblast **STUDNIČNÍHO VRCHU** je vskutku jedinečným místem. Ve zdejší krajině se, coby dědictví z dob Priessnitze a jeho následovníků, nachází desítky pramenů, pomníků, vyhlídek, památných skal, křížů a dalších zajímavých míst. Objevovat je, ochutnávat jejich vodu a atmosféru můžete i vy díky tematickým turistickým stezkám.

Areál

Už Vincenz Priessnitz ve zdejších lesích zřizoval sprchy, tehdy ještě oddělené – dámské a pánské. Dnes na vás čeká na místě původní pánské sprchy Concordia z roku 1839, nedaleko pramene Anna a Bezruč, komfortní **LESNÍ SPRCHA SVORNOST**.

Cca 4 km

NAUČNÁ STEZKA ČESKÁ VES, dlouhá necelých osm kilometrů, začíná na tzv. Jižní vyhlídce kopce Krajník, na modré turistické znače pouze 4 kilometry od lázní. Na stezce minete výhledy k lázním i do Polska, obnovený kostelík, málo známé prameny, vodní mlýnky na potoece, skály vyhledávané lezci nebo dokonce pozůstatky válečných zákopů.

Areál

NAUČNÁ STEZKA SCHROTH – PRIESSNITZ spojuje sedlo Na Pomezí s Priessnitzovými léčebnými lázněmi. Trasa má celkem osm zastavení a měří necelé čtyři kilometry. Díky svému asfaltbetonovému povrchu je vhodná nejen pro pěší, ale také pro cyklisty, inline bruslaře a maminky s kočárky.

Areál

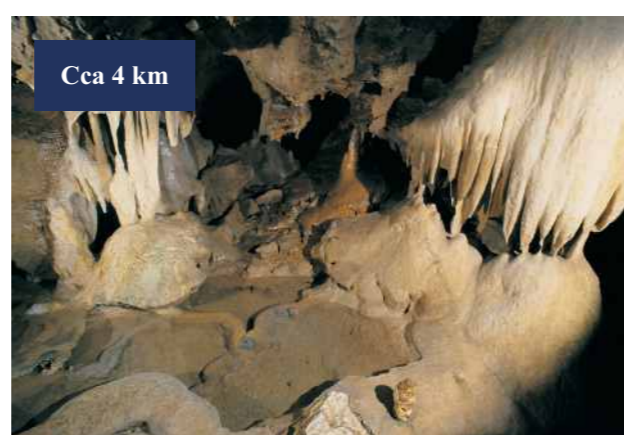

V jednotlivých sekcích **PARKU HER** si můžete zahrát vlastní turnaj v minigolfu, porazit přátele v ruských kužlkách nebo ve stolním tenise. Spousta legrace si užijete na hracím poli venkovního Člověče, nezlob se! Strategické myšlení si naopak procvičíte u venkovních šachů. Park nezapomíná ani na milovníky francouzského pétanque.

Cca 3 km

Až do dob tortury se ponoříte a téměř tváří v tvář s první čarodějnicí se setkáte při návštěvě **VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA**. Jesenické muzeum se chlubí unikátní expozicí, která podkřívá bolestnou historii čarodějnických procesů. Sami projdete ohněm a osáháte si okovy, palečnice, masky hanby, skřípce nebo se posadíte na čarodějnické křeslo.

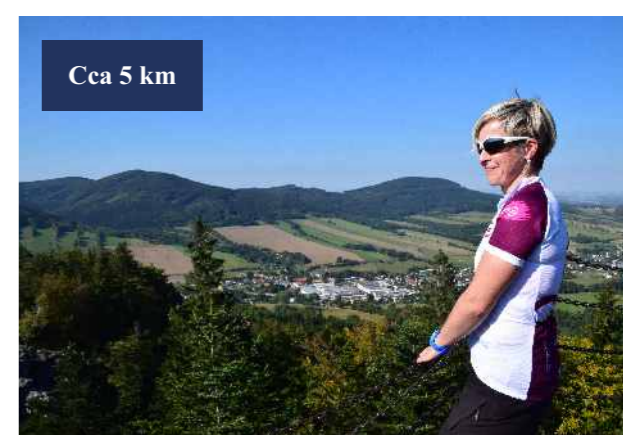
Cca 4 km

Pokud se chcete schovat před horkým letním dnem nebo naopak před dnem deštivým, vydejte se do hlubin Rychlebských hor! Nedaleko lázní, asi 4 km po nenáročném turistické trase, totiž najdete nejrozsáhlejší jeskyně v mramoru u nás. Není proto divu, že **JESKYNĚ NA POMEZÍ** patří mezi nejnavštěvovanější turistická místa Jesenicka.

Cca 13 km

JESKYNĚ NA ŠPIČÁKU je považována za nestarší písemně doloženou jeskyni ve střední Evropě a známá je krásnou Srdečovou chodbou. Unikátem jsou rovněž nedávno zrestaurované renesanční malby a alchymistické symboly. Jeskyně byla zpřístupněna také díky Priessnitzovu zeti Johannu Ripperovi, který byl původně vojenským topografem.

Cca 5 km

Nejen čarodějnice, ale i další temné síly jsou podle bájí spojeny s jesenickými horami. Nad Jesenikem se nachází oblíbená skalní **VYHLÍDKA ČERTOVY KAMENY**. Snad prý čert pomohl vytvořit skalní útvar, podle kterého se jmenuje i přilehlá turistická chata. K „Čertákům“, jak jim jeseníčtí přezdívají, můžete dojet z města a lázní vláčkem Lázeňáčkem.

Cca 14 km

Udělejte si výlet k **CHATĚ JIŘÍHO NA ŠERÁKU**, která více než sto let večer co večer svítí do kraje jako horská bludička. V jejím okolí se nachází trojice skalních útvarů, které jsou mimo jiné opředeny bájemi a pověstmi. Obří skály vytvořil obr Amík, skaliska na Vozkovi naopak připomínají smutný osud zkamenělého vozky. Kolem Keprníku zas najdete starý Lichtenštejnský prales.

Cca 7 km

Chtěli byste hodiny pozorovat ušlechtilý pohyb jelenů, drbat je pod bradou, nabízet pamlsky, které vám sežerou přímo z ruky? Takový sen vám splní **JELENÍ FARMA V DĚTRICHOVĚ**. Na ploše 14 hektarů se pohybuje přes sto jelenů, laní a kolouchů. Výlety do Dětrichova pořádáme i od nás z lázní.

Cca 7 km

Od Čertových kamenů se můžete vydat po modré značce k **ROZHLEDNĚ ZLATÝ CHLUM**. Tato 26 metrů vysoká kamenná dominanta Zlatohorské vrchoviny je od „Čertáků“ vzdálena 1,5 km. Když zdoláte celkovou nadmořskou výšku vrcholu 908 m n. m. a 145 schodů rozhledny, naskytne se vám opravdu prima výhled na město, lázně, hřebeny hor, ale také do polských rovin.

Cca 20 km

Jen Sokolský hřbet s jeho vrcholem, nám tak velmi známým Studničným vrchem, nás dělí od vesničky Černá Voda. Donedávna byla pro většinu z nás neznámá. Ale dnes se do malé slezské vsi sjíždějí nadšenci ze všech koutů naší vlasti, Polska a bůhví odkud. Proč? Přeci na **RYCHLEBSKÉ STEZKY!**

Cca 8 km

LIPOVSKÉ STEZKY jsou mladšími a jednoduššími sourozenci Rychlebských stezek. Na celkem osmi kilometrech terénních vln a skoků v členitém terénu, v lese i na loukách si můžete vyzkoušet svoji bikerskou všestrannost. V Lipové-lázních se naučíte základní technice a návykům jízdy v terénu, které později uplatníte právě při návštěvě Černé Vody.

Cca 11 km

Na první pohled nenápadný srub u jedné z mnoha cest vinoucích se po svazích Rychlebských hor. Když dojdete blíž, neodoláte si odpočinout. Ba co víc! Najdete zde chladící se pivo, limonádu, kousek dál něco k snědku. Berete si, nač máte chuť, ale nikdo vás neinkasuje, platíte sami do nenápadné pokladničky u srubu. Vítejte v **LESNÍM BARU** nad Horní Lipovou!

Cca 20 km

STARÉ ZATOPENÉ LOMY jsou jednou z nezaměnitelných charakteristik Rychleb. Zkuste objevit alespoň jeden z nich: Na cyklistickém okruhu JesCyklo se nabízí lom Brankovy, za návštěvu však stojí i Arcibiskupský, Rampa, Stachlovice, Vaněk či Vyepálek.

Cca 8 km

Kde se v Jeseníkách můžete setkat s papoušky nebo klokany? Přeci ve **FAUNAPARKU** v Lipové-lázních! Korely, ary, klokánci, leguáni, mývalové, puma, surikaty, ale i běžná domácí zvířátka můžete nakrmit a pohlídat v malé soukromé zahradě. Největším lákadlem této zvířecí rodinky je však Diego, tygr ussurijský.

Cca 10 km

V nedaleké České Vsi se nachází **ADRENALIN PARK JESENÍKY**. Název areálu hovoří za vše. Připraveno je pro vás lanové centrum, obří lanovka, horolezecká stěna, dětské terénní čtyřkolky, terénní koloběžky, paintball, lukostřelba, trampolíny i projížďky na koních.

Cca 13 km

Vydejte se za bájným Hunohradem, pastýřem Gillem, unikátními dřevořezbami, zříceninou hradu Koberštejn, mechovými jezírky, haťovými chodničky a divokou přírodou. Kam? Přeci do pohádkového Rejvízu. **HORSKÁ OSADA REJVÍZ** je nejvýše položenou osadou ve Slezsku a jejím největším lákadlem je Velké mechové jezírko.

Cca 7 km

Pokud máte rádi historické motocykly a automobily, jistě si nenechte ujít návštěvu **MUZEA VETERÁNŮ V ČESKÉ VSI**, kde lze zhlédnout velkou část naší motocyklové historie. Muzeum prezentuje také klubové trofeje, dokumentace motoristického hnutí jeseníckého regionu i úspěchy závodníků z autokrosu, motokár, silničních motocyklů a dalších.

Cca 3 km

Vydejte se na procházku po jeseníckých ulicích, které skrývají nejednu architektonickou zajímavost. Poznávácí okruh **JESENICKÉ TOULKY**, začínající u radnice, u níž najdete i mapu, vás zavede třeba do tzv. jeseníckého West-Endu, jedinečné vilové čtvrti přelomu 19. a 20. století, jehož nejceněnější architektonickou památkou je Weissova vila, skutečná perla anglické secese.

Cca 3 km

Od roku 1909 je dominantou městského parku v Jeseníku **PRIESSNITZOVO SOUSOŠÍ** připomínající sílu jeho vodoléčby. Téměř třímetrovou postavu léčitele obklopuje impresivně a realisticky pojatá skupina nemocných, která se na druhé straně mění v silné a zdravé postavy.

Cca 3 km

První jesenícká **EXIT GAME** Bláznivý úklid je týmovou interaktivní zábavou, která rozhodně procvičí vaše mozkové závity, zvedne hladinu adrenalinu a na maximum zapojí intuici i týmového ducha. Bláznivý úklid, umístěný přímo v Jeseníku, má dvě varianty obtížnosti. O únik z pomyslně uzamčené místnosti se tak mohou snažit už děti od 7 let.

Cca 8 km

Na Jeseníku se v téměř jeden okamžik zrodily dvě významné postavy českého lázeňství. Oba chlapi byli vrstevníky, dokonce spolužáky a nakonec velkými konkurenty. Vincenz Priessnitz založil věhlasné vodoléčebné lázně na Gräfenberku, Johann Schroth lázně v Dolní Lipové. Navštivte v Lipové-lázních tamní **MUZEUM**, dozvíte se více! Možná také prapůvodně rčení „být na šrot.“

Cca 7 km

Máte mušku jako naši biatlonisti? Přesvědčte se ve **SPORTOVNĚ ZÁBAVNÍM CENTRU** v Bělé pod Pradědem! Kromě biatlonové střílnice a lyžařského trenážeru nabízí další indoorové aktivity pro dospělé i děti. V přízemí centra se nachází svět sportu s herními prvky vhodnými už od 4 let, v prvním patře naučný herní prostor především pro děti do 12 let.

VYBĚR Z NAŠICH WELLNESS PROCEDUR

LYMFODRENÁŽ RUČNÍ CELKOVÁ

995 Kč / 120 minut

Lymfodrenáž je lehká masáž lymfatického systému, která urychluje tok lymfy a tím podporuje látkovou výměnu v organismu. Zároveň celkově detoxikuje tkáně, zlepšuje jejich prokrvení a výživu, snižuje otoky včetně chronických lymfedémů a má pozitivní vliv na celulitidu.

Urychlení žilního návratu podporovaného stlačením kapilárního řečiště se dosahuje sestavou speciálních hmatů. Odpadní látky se tak z těla odplavují rychleji, nedochází k jejich hromadění a vy se cítíte výrazně lépe už po první proceduře. Ruční lymfodrenáž je technika nenahraditelná přístrojovým ošetřením. Rozhodně se nejedná o klasickou masáž. Může ji provádět jen certifikovaný terapeut.

LYMFODRENÁŽ RUČNÍ ČÁSTEČNÁ

455 Kč / 45 minut

Terapeut nejprve ošetřuje hlavní mizovod, čímž nastartuje jeho aktivitu. Následně provádí masáž pouze vámi vybrané části těla, např. dolní končetiny a pánve, horních končetin a dekoltu apod.

PŘÍSTROJOVÁ LYMFODRENÁŽ

245 Kč / 30 minut

Přístrojová lymfodrenáž provádí přerušované stlačení, čímž vytváří tlakovou vlnu od konečků dolních nebo horních končetin směrem k trupu. Aktivuje průchod lymfy, urychluje žilní návrat, zlepšuje příchod tepenné krve, podporuje látkovou výměnu a zlepšuje otoky. Před přístrojovou lymfodrenáží je však nezbytné nutná ruční lymfodrenáž, aby nedošlo k poškození klienta.

Procedury objednávejte na tel. 584 491 109
nebo na prodejprocedur@priessnitz.cz

Kompletní nabídku najdete
na www.priessnitz.cz

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

NOVĚ V PRODEJI ŠÍPKOVÉ VÍNO

www.priessnitz.cz

SVĚTLOLÉČBA POMÁHÁ PŘI BOJI S DEPRESEMI I BULIMIÍ

Fototerapie patří v Priessnitzových léčebných lázních k základním kamenům léčby zimního typu sezónních afektivních poruch. Účinná je ovšem také v boji s premenstruačním syndromem, poruchami spánku, poruchami pozornosti či dokonce s bulimií.

Účinek světla na lidskou duši byl znám a používán již před dvěma tisíci lety starými Řeky. Aretaus doporučoval, aby byli letargičtí pacienti položeni na slunce. V průběhu času však byl tento přístup zapomenut. Teprve nedávno začalo několik vědců studovat léčbu světlem na základě chronobiologie. Konkrétně sezónní kolísání nálady popsal až v roce 1978 americký psychiatr Daniel Kripke. Spekuloval o tom, že by emoční poruchy mohly být evolučním pozůstatkem fotoperiodického sezónního chování zvířat.

LÉČBA SEZÓNŇÍCH DEPRESÍ

Dnes je léčba světlem základem léčby zimního typu sezónních afektivních poruch. Sezónní afektivní porucha (SAD) je typickým projevem sezónnosti počasí. SAD přichází zpravidla na podzim a v zimě a projevuje se zejména extrémní únavou, spavostí a depresemi. Depresivní epizody jsou často charakterizované významnou ztrátou energie a dalšími atypickými symptomy, mezi které patří také zvýšená chuť k jídlu, přejídání (zejména touha po uhlovodanech), nárůst hmotnosti, poruchy koncentrace, dráždivost, zvýšená senzitivita a interpersonální problémy.

PROČ POMÁHÁ PRÁVĚ SVĚTLO?

Moderní výzkumy sezónní afektivní poruchy předpokládají, že ji způsobuje nerovnováha v produkci hormonu, který působí na oblast mozku, jež vyvolává spánek. Produkce tohoto „spánkového hormonu“, zvaného melatonin, se většinou „vypíná“ ráno jako reakce na zvýšenou hladinu světla a opět se „zapíná“ v noci. Hladiny melatoninu u lidí postižených sezónní afektivní poruchou s ránem neklesají a tito lidé se pak cítí velmi unavení a ospalí po celý den.

SVĚTLOLÉČBA POMÁHÁ I JINDE

Jasně světlo je také účinné při léčbě syndromu zpožděné spánkové fáze, při jet lag, premenstruační dysforické poruše, bulimia nervosa, u problémů s pozorností a u poruch cyklu spánku (bdění u institucionalizovaných osob vyššího věku). Několik studií bylo také publikováno o antidepresivním účinku jasněho světla u nesezónních depresí (non-SAD) u bipolárních pacientů, těhotenských a poporodních depresí, u depresí u seniorů, u pacientů s hraniční poruchou osobnosti či schizoafektivní poruchou.

JAK TERAPIE FUNGUJE?

Terapie jasným světlem obecně znamená aplikaci viditelného světla alespoň 10.000 luxů na úrovni oka. Zpravidla bývá aplikována pomocí světelných boxů. Odpověď na každodenní léčbu zpravidla přichází po 2 až 4 dnech. Významného zlepšení je obvykle dosaženo během 1 až 2 týdnů.

U pacientů trpících nedostatečnou délkou a intenzitou světla může ovšem pomoci také každodenní rytmus pozitivních podnětů, jako aerobní cvičení, pravidelný rytmus spánku a bdění, ranní otužování chladnou vodou, pravidelné vzorce spánku a bdění.

MUDr. Jaroslav Novotný
vedoucí lékař

JARO NEJEN V LÁZEŇSKÉ KUCHYNI

Přichází jaro, období plné rozkvětu, plodnosti a nové energie. Co však pro nás jaro znamená z gastronomického hlediska?

V křesťanských tradicích představovalo jaro konec postního období, takže jsme se mohli v rámci velikonočních oslav těšit na všechno, co jsme si celých čtyřicet dní odpírali. Jarní kuchyně se proto nesla ve znamení mladých kusů zvířat, především jehňat, telat a kůzlat, doplněných čerstvou zeleninou a bylinkami. Pokud si rodina takové maso nemohla dovolit, nahrazovala jej na jarní tabuli kuřaty nebo králíky. Mezi typickou jarní zeleninu pak řadíme jarní cibulku, ředkvičky, polníček, špenát, listový salát, mrkev, kedlubnu nebo hrášek. Velmi populární je v poslední době v gastronomii také chřest. Z jarních bylinek se v našem kraji hojně vyskytuje divoce rostoucí medvědí česnek, jehož sezóna trvá od dubna do května. Z dalších oblíbených surovin pak musíme zmínit také královnu jarní kuchyně – pažitku, do salátů pampelišky, kopřivy, chudobky nebo šťovíky.

Moderní trendy v gastronomii však neustále přinášejí nové kombinace chutí a učí nás pracovat i s méně zavedenými surovinami. Jednou z nich je i avokádo považované díky obrovskému množství zdravých tuků, vitamínů a minerálů za superpotravinu budoucnosti. Obsahem živin dokonce bývá připodobňováno masu či vejším. Avokádo se skvěle hodí do jarních pomazánek, salátů nebo dokonce i sladkých dezertů. Jeden takový vynikající dezert si pro vás připravily i naše cukrářky. Jedná se o avokádový chia pudink s jahodami a ochutnat ho mohli naši klienti během velikonočního týdne.

Ing. Tibor Macík
ředitel stravovacího úseku

Recept na avokádový chia pudink s jahodami

Ingredience:

2 zralá avokáda
2 polévkové lžíce medu nebo agáve
150g bílého jogurtu
1 polévková lžíce chia semínek
1 polévková lžíce kokosového oleje
mléko podle potřeby
150g jahod

Postup:

Rozmixujeme avokádo, med, jogurt, chia semínka a olej. Podle potřeby doléváme mléko a mixujeme, dokud nedosáhneme krémové konzistence. Hotovou směs rozdělíme do pohárků a necháme 30 minut odpočinout v chladu. Nakonec zasypane nejmenno nakrájenými jahodami.

Přihlaste se k ZP MV ČR

**Hledáte silnou
zdravotní pojišťovnu?**

**Přidejte se k největší
zaměstnanecké pojišťovně**

- **Nově zvýšené příspěvky pro děti a maminky**
- Příspěvky na sportovní aktivity pro všechny
- Rozšířený program pro dárcce krve
- Možnost postoupení příspěvku z rodiče na dítě
- Podpora odvykání kouření
- Lékař na telefonu
- Výhodné cestovní pojištění
- Cestovní pojištění pro studenty zdarma
- Manažer zdraví

Přihlásit se můžete z pohodlí
domova na www.zpmvcz.cz

[f @pojistovnazpmvcr](https://www.facebook.com/pojistovnazpmvcr)

DNY HER V HÁJI VÍLY OZDRAVY

Čtyři soboty plné her a netradičních aktivit čekají děti během tohoto léta v Háji víly Ozdravy. Aktivity budou určeny hlavně pro děti, ale zapojit se mohou také rodiče a prarodiče.

Procvíčit svůj hmat, čich a sluch, otestovat senzomotoriku, vyzkoušet tvořivé a výtvarné aktivity. To vše bude možné v léčivém prostředí lesa v sousedství lázeňského areálu. Zvání jsou všichni, kdo se chtějí setkat s přírodou Háje pod patronátem víly Ozdravy, která vede malé i velké ke zdravému a tvořivému životu.

jg

Dny her se budou konat v těchto termínech:

**30. června
21. července
11. srpna
25. srpna**

Podrobnosti najdete na plakátcích v dostatečném předstihu před každým termínem.

KDE SE BEROU U PRAMENŮ HRNEČKY?

Možná jste si při toulkách k okolním pramenům všimli, že u některých z nich jsou umístěny porcelánové hrnečky. A možná jste si také položili otázku, kde se tam vzaly? Která dobrá duše myslela na vás i další osoby, které sem přijdou, aby se vám dobře pilo?

Je to tak, že některé prameny, není jich mnoho, mají své správce. To jsou lidé z Jeseníku, kteří k prameni pravidelně chodí a udržují jej. Starají se o místo se vším všudy, jednak o čištění pramene a úklid okolí, jednak také o nenápadné blaho a pohodlí všech, kdo sem přijdou. A k tomu patří právě hrnečky – jako první se před několika lety objevily právě u těchto spravovaných pramenů.

Ale to není vše. Vždy na konci zimy nebo na jaře obcházejí během jedné soboty chlápci z brontosauriho oddílu Woodcraft prameny na horním okruhu Stezky živé vody a hrnečky k nim umísťují. Oddíl v roce 2010 pomáhal stezku vyznačovat a chlápci se tam pod vedením pana učitele Ladislava Šušky každoročně vraceli.

No a pak jsou zde možná ještě další, o kterých ani nevíme! Děkujeme všem, kteří takto přispívají ke kráse a „pohostinnosti“ Studničního vrchu a děkujeme také všem, kteří hrnečky vděčně používají a vrací je na místo pro všechny, kdo přijdou po nich. A pokud je mezi čtenáři někdo, kdo by se snad někdy zabýval myšlenkou si takový hrneček s sebou odnést, nedělejte to! Přivlastňování si cizích věcí nepřínáší do života nic dobrého a pro hrnky od pramenů platí obzvlášť přísná pravidla. Vemte si už jen tu ostudu, že vás u toho někdo vidí. Vždyť staré pořekadlo říká, že prameny jsou „oči země!“

jg

OBNOVUJEME LANOVÝ PARK

Během letošního roku se dočká inovace lanový park za hlavním lázeňským hřištěm. Těšit se ovšem můžete také na zcela nové herní prvky či relaxační zónu, které budou jeho součástí.

Projekt revitalizace lanového centra je rozdělen do několika etap. V první etapě vznikne nízké lanové hřiště určené pro všestranný pohyb a zdokonalování motorické koordinace i týmové spolupráce dětí. V projektové dokumentaci jsou navrženy prvky balanční, adrenalinové, ale i relaxační. Vyrobeny budou z přírodních materiálů, aby zapadly do okolního prostředí. Už samotné názvy jednotlivých elementů jako mikádo či hadí domeček lákají vedle ostatních lanových překážek a balanční stezky k vyzkoušení.

Celý areál je navržen prakticky pro všechny věkové kategorie. A pokud bude menší dítě méně zdatné, jeho doprovod mu jistě s radostí pomůže. Chybět nebudou ani odpočinkové lavičky pro rodiče. Do budoucna pak plánujeme realizaci workoutového hřiště, relaxační zóny a spoustu dalších překvapení. Máme se opět společně s vámi na co těšit.

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

ZAHRAJTE SI LÁZEŇSKÝ DISCGOLF

Pobyt v lázeňském areálu si můžete oživit DiscGolfem. Naše devítijamkové DiscGolfové hřiště najdete v Parku Vincenze Priessnitz. A nebojte se, tuto venkovní aktivitu snadno zvládnou děti i kmeti.

DiscGolf je oblíbenou zábavnou hrou odvozenou z golfu. Místo golfového míčku se však do jamky snažíte z určitého výhoziště umístit létající disk. A jamka? Tu tvoří ocelový koš. Cílem hry je dostat disk (frisbee) z výhoziště co nejmenším počtem hodů do discgolfového koše. Při výhozu se nesmí vyšlápnout. Žádná část těla se nesmí dotýkat země za čarou výhoziště. Dále hráč hází z místa, kde se disk zastavil. Při odhozu se musí dotýkat alespoň jednou částí těla země do 30 cm za přední hranou disku směrem do cíle. Pokud hráčův disk skončí na stromě nebo v hustém křoví, tak následně odhazuje z nejbližšího možného místa. Ze stromu je jím kolmice k zemi, od křoví najdete nejbližší možné místo, odkud můžete vyhodit. Hráč nesmí samovolně měnit hrací prostor, jako např. ohýbat větve nebo je lámat. Vždy hází hráč, který je nejdále od koše.

Z bezpečnostních důvodů je dobré se přesvědčit, že v dosahu hodu není žádný člověk nebo zvíře. Během hry se vám může stát, že se disk odrazí od stromu a letí úplně opačným směrem nebo se začne rolovat dolů z kopce. To vše je součástí hry. Vždy vyhazujete z místa dopadu. Přesná pravidla si můžete přečíst také na tabuli umístěné přímo u prvního výhoziště našeho hřiště.

Pokud jste úplní začátečníci, tak od jara do podzimu se v našich lázních konají discgolfové školičky, kde vám poradíme se základními pravidly a dostaneme vás do hry. Disky svoje mít nemusíte. V našem Lázeňském Informačním Centru a na recepci sanatoria Priessnitz se tyto disky dají za poplatek zapůjčit.

Po celé ČR se nachází zhruba na šest desítek discgolfových hřišť, která jsou volně přístupná veřejnosti. Je to hra, do které se zapojuje celá rodina. Nejen, že strávíte spolu čas na čerstvém vzduchu, ale nachodíte u toho hodně kilometrů. Takže teď už zbývá jenom dodat: AŤ TO LÍTÁ!

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

MÁTE RÁDI POHYB, HISTORII A POZNÁNÍ? VYZKOUŠEJTE PRIESSNITZŮV QUEST

Pro letošní lázeňskou sezonu jsme připravili novinku, která nabízí neobvyklé poznávání přírodního, kulturního a historického dědictví našich lázní. Priessnitzův quest nabízí prožití odkazu zakladatele lázní prostřednictvím hry. Tou je quest neboli česky hledačka, tedy cesta za pokladem, podobná tradiční šipkované. Hra je určena zájemcům od 15 let, při hledání je bude symbolicky prostřednictvím veršů provázet samotný Vincenz Priessnitz.

Jak vše probíhá? Hráč či skupina hráčů si vyzvedne na LIC mapu a text hledačky. Text vede hráče po místech, na kterých hledají a luští indicie, jejichž správné rozluštění je nakonec dovede k pokladu. Při tom se účastníci pobaví a dozví se různé zajímavosti o navštívených lokalitách. Mezi nimi nechybí například neznámější pomníky, postavené k počtu Vincenze Priessnitze, ani dva památné stromy v areálu lázní. Pro absolvování questu je třeba počítat s časem okolo dvou hodin.

„Na questingu nás zaujalo propojení zábavy a poučení, a také to, jak postupně luštění tajenky přináší radost. Hledačku bude možné vyzkoušet od 13. května, příležitostně budeme nabízet také její absolvování s komentářem průvodce.“ říká Jiří Glabazňa, který je autorem textu. „K prvnímu questu, který je určen pro dospělé, přibude během léta další, pro děti.“

Hra pochází ze Skotska a Anglie, kde má dlouholetou tradici pod názvem „letterboxing“. U nás se pro ni zavedl název hledačka či questing. Hledačky existují již na mnoha místech ČR, jejich přehled lze nalézt na stránkách questing.cz.

Ukázka

6. Maďarský pomník
Nejdřív tady lidé z Uher dojem dobrý zanechali i leccos, co přišlo vhod: sochu, cesty, vodovod

Potom ale Maďaři docela jak Tataři jestli tohle přežijí ukradli mi Sophii!

Proto radím před zmarem nejáste nad darem co vám chtějí druzí dát v patách jim jde starosvat!

Z veršů na pomníku opište popis kondice, v jaké zas jednou lidské povstane plémě:

NOVĚ V PRODEJI

www.priessnitz.cz

questing.cz

vj

PŘEDSTAVUJEME NAŠE ZAMĚSTNANCE

PhDr. Eva Jurčáková
vedoucí oddělení
fyzioterapie

Vedoucí lázeňské fyzioterapie Eva Jurčáková na Gräfenberku pracuje od ukončení vysoké školy bezmála už čtrnáct let. Kromě vedení cirka šedesátčlenného pracovního týmu se aktivně věnuje především dětské rehabilitaci. Přesto ve svém volném čase najde prostor nejen pro své dvě malé děti, ale i pro malé svěřence plaveckého oddílu.

Evo, jak vypadá Váš pracovní den?

Můj pracovní den je dost různorodý, protože pracuji na dvou pracovištích. V pondělí, úterý a čtvrtek se věnuji převážně administrativě spojené se zajištěním chodu celé rehabilitace. Zároveň provádím skupinová cvičení dětí v tělocvičně na Hradě a eventuálně ještě ošetřím nějakého pacienta. Ve středu a v pátek pracuji pouze na poliklinice, což je detašované pracoviště lázní přímo v Jeseníku. Tam se specializuji zvláště na terapii miminek a dětí s vadným držetím těla či skoliózou.

Jaká je tedy Vaše specializace?

Studovala jsem na Univerzitě Palackého v Olomouci obor Fyzioterapie, jsem tedy vystudovaná fyzioterapeut. Následně jsem si během zaměstnání dodělala doktorát z Kinantropologie. Stěžejní pro mou profesi byl určitě kurz Vojtovy reflexní lokomoce, ten jsem dokončila před dvěma lety. Avšak i ostatní kurzy mi velmi otevřely oči v problematice rehabilitace, pohybu, postury atd.

Vnímáte za dobu své praxe změny ve složení klientů?

Skladba pacientů se mi změnila výrazně. V začátcích mé praxe jsem se setkávala zvláště s dospělými klienty po operaci štítné žlázy nebo pacienty, které bolela převážně záda. Pak se ke mně dostal jeden hendikepovaný pacient z Jeseníku, což změnilo mé nasazení v oboru. Začala jsem se více zajímat o problematiku vývojové kineziologie a neurologii. Proto je momentálně mou specializací rehabilitace dětí jak zdravých, tak handicapovaných (dětí s dětskou mozkovou obrnou), věnuji se i dospělým pacientům s dětskou mozkovou obrnou apod.

Zaznamenáváte u pacientů nárůst či naopak pokles některých potíží?

Z mého pohledu chodí více miminek a dětí na rehabilitaci, než tomu bylo v minulosti, což je velmi pozitivní. Včasné zachycení asymetrií je velmi důležité. Nově přichází na doporučení pedagogicko-psychologických poraden dětí s grafomotorickými obtížemi. Obecně přibývá lidí, kteří mají problémy se zády, což je nejrozšířenější diagnóza v ČR. V lázních vnímáme rovněž nárůst zvláště malých dětí s respiračními obtížemi, snižuje se jejich věková kategorie. A určitě je důležité se zmínit o léčbě dospělých pacientů s respiračními obtížemi. Specializujeme se zde na léčbu pacientů s chronickou obstrukční chorobou (CHOPN). V tomto konceptu jsme unikátní v republice, tak jako my nikdo léčbu CHOPN neprovádí.

Co je podle Vás nejdůležitějším Priesnitzovým vzkazem dnešnímu člověku?

Protože jsem fyzioterapeut, tak určitě pohyb. Pohyb na čerstvém vzduchu. Ale také, že i obyčejný člověk může dorůst do velké osobnosti. Šel v hydroterapii proti trendu tehdejší doby a stal se z něj celosvětově uznávaný léčitel. Například Priesnitzův zábal je tak zprofanované spojení, že ho zná téměř každý z nás.

Dá se říct, co máte na své práci nejraději?

Nejraději na své práci mám, když vidím posun, když se mi podaří něco pozitivně ovlivnit. Nejvíce to jde vidět u miminek. Největší odměnou jsou pro mne mí dlouhodobí pacienti, kteří se i s těžkým postižením dovedou i nadále posouvat a zkvalitňovat život.

A jaké máte koníčky? Jak se o svou tělesnou i duševní schránku staráte Vy?

Na koníčky moc nemám čas, neboť mám dvě malé děti. Všechna náš volný čas se snažíme věnovat rodině. Děti opravdu rychle rostou a chci si je užít co nejvíce. Dvakrát v týdnu ještě chodím trénovat děti v plavání. Volného času mám opravdu málo. Ale ráda plavu, chodím často se psem na procházky, někdy si jdu zaběhat. Obecně mám sport a turistiku velmi ráda. V létě relaxuji na zahradě.

Jak byste se charakterizovala?

Charakterizovala bych se jako rodinný typ. Pro mne je rodina momentálně smysl života. Prožívám její strasti i úspěchy. Ale to mám společně snad s každým našim čtenářem.

Co Vám v poslední době udělalo radost?

Největší radost mi dělají moje děti. A nemusí ani nic dokázat. Jsem šťastná, že je mám, máme se rádi a jsme zdraví.

Co Vás naopak může naštvat?

Štve mě lidská nenasytnost, neohleduplnost, arogance a hloupost.

Bez čeho byste se v životě neobešla?

Bez své rodiny.

Máte své životní krédo nebo citát?

Domnívám se, že ne.

Co byste na závěr vzkázala našim čtenářům?

Naším čtenářům bych chtěla hlavně vzkázat, ať jsou co nejvíce spokojeni a šťastní ve svém životě. Samozřejmě ať jsou spokojeni tady u nás v lázních, protože se snažíme pro všechny naše klienty udělat maximum. Ať případně najdou špetku tolerance, protože i my někdy nemáme svůj den. Přeji všem příjemný pobyt.

Za rozhovor děkuje a spoustu energie přeje Věra Janků

„DÍKY ZNAČCE NEMÁM CO PRODÁVAT,“ PÍŠE DRŽITEL OCHRANNÉ ZNÁMKY JESENÍKY ORIGINÁLNÍ PRODUKT®

Již deset let existují v České republice regionální produkty označené ochrannou známkou. Před deseti lety vznikla Asociace regionálních značek ČR. Jeseníky se přidaly jako třináctý region v řadě před osmi lety. Od té doby každoročně uděluje prostřednictvím certifikační komise značku s fialovým zvonkem jesenickým. Ani letos tomu nebude jinak. První certifikace 2018 se chystá na konec května.

„Výrobci řemeslných produktů, poskytovatelé stravovacích a ubytovacích služeb a provozovatelé zážitků se mohou od dubna hlásit u regionálního koordinátora Místní akční skupiny (MAS) Horní Pomoraví v Hanušovicích.“ informovala koordinátorka Hana Olejníková. Po osmi letech existence značky JESENÍKY originální produkt® lze říci, že charakterizuje region, především kreativní lidi, kteří zde žijí a mají chuť vytvářet hodnoty, i přes řadu překážek a složitých ekonomických úskalí. Proto se dnes může značka pochlubit tím, že má aktivně certifikovaných 76 výrobků, 21 služeb a stejný počet, tedy 21 zážitků.

U výrobků regionální ochranná známka garantuje původ v regionu a vysoký podíl duševní či řemeslné práce. Je také marketingovým nástrojem, návštěvníkům poskytuje něco charakteristického z místa, kde trávili volný čas. Pro samotné řemeslníky a producenty regionálních potravin či přírodních produktů je přidanou hodnotou i spolupráce s ostatními regiony, ale i samotnou Asociací. „Získávají tam přehled o konaných trzích, jarmarcích nebo festivalech, kde mohou nabídnout své výrobky zákazníkům,“ podotkla Olejníková. Někdy na takové nabídky přijde i nečekaná, ale výmluvná reakce: „Moc děkuji za pozvání, ale od té doby co mám značku, nemám vlastně co prodávat. Vše se prodává díky značce téměř samo. Už nemám ani na domě vyvěšené bannery, všichni zákazníci se hlásí telefonem, nebo přes internet. S pozdravem Martin Pánek z Jeseníku.“ Specifickou kategorií je certifikace služeb. Komise

mnohdy posuzuje, jak moc provozovatel či majitel soulněží s lokalitou, kde službu poskytuje či jak moc využívá lokálních zdrojů ve své kuchyni. I to mnohdy ale naráží na legislativu. „Je důležité vybalancovat obojí a nabídnout hostům atmosféru, aby věděli, že jsou v Jeseníkách a že jde o zajímavou a jedinečnou oblast,“ uvedla koordinátorka.

Rozmanitou kategorii představují zážitky. Jde jak o největší turistické cíle, ale i lokální aktivity. Zážitky poskytují poznání, sport i kulturu.

Bc. Barbora Haušková

JESENÍKY RYCHLEBSKÉ HORY NOVÝ ČASOPIS

V informačních centrech regionu se objevilo první číslo nového časopisu s názvem Jeseníky Rychlebské hory. Úvodní číslo je plné nádherných fotografií jesenické přírody a přináší řadu zajímavých článků, které přibližují především přírodní bohatství našich hor.

Tématy jednotlivých článků je například botanické bohatství Velké Kotliny, hnízdění sokolů stěhovavých, návrat pastvy do nejvyšších partií Hrubého Jeseníku, ale také monitoring návštěvnosti na vybraných lokalitách. Ve dvou článcích se pojednává o zaniklých osadách a dřívějším osídlení hor. Tématem je i kůrovcová kalamita, která postihla Jeseníky v posledních třech letech.

Vydavatelem je spolek Erebia ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny a, Správou CHKO Jeseníky. První číslo vyšlo s podporou Nadace ČEZ a je pro zájemce distribuováno zdarma. Časopis by měl dále vycházet dvakrát do roka a bude k dostání za cenu 39 Kč.

lg

GRÄFENBERG APP UKAZUJE CESTY K PRAMENŮM

Tematické mapy pramenů a stezek v okolí Gräfenberku vznikaly už v 19. století. Mapy různých autorů se lišily podle doby svého vzniku a i přes výskyt různých chyb a nepřesností jsou cenným zdrojem informací o historii pramenů. Dnešní doba a moderní technologie přináší zase jiné, nové možnosti. A tak si od letošního roku mohou zájemci do svého mobilu či tabletu stáhnout mapovou aplikaci s názvem Gräfenberg App a s ní se vydat po našich lázeňských stezkách.

Aplikace přehledně zobrazuje vedení konkrétní trasy v terénu a zajímavá místa na každém okruhu. Těmi jsou zejména prameny a pomníčky, u každého z nich je uveden stručný popis a fotografie. Od názvů památek jsou odvozena jména stezek. Návštěvníci mohou vyrazit například na Jubilejní, Rumunskou, Bezručovu, Jitřní nebo Polskou stezku. Zahřnuty jsou i dvě naučné stezky – Priesnitzova a Živé vody. Aplikace informuje také o možnostech pro turistiku s GPS mapovými navigacemi. K dispozici je ve čtyřech jazykových mutacích – český, anglicky, německy a polsky.

Vznik aplikace zajistil obchodní úsek Priesnitzových léčebných lázní, s dotační podporou Olomouckého kraje. Byl tak zúročen dvouletý sběr dat absolventky ČVUT Ing. Moniky Kutíšové, která si jako svoji diplomovou práci na Katedře geomatiky zvolila právě toto téma. Sama k tomu říká: „Již mnoho let jezdím s Brontosaurom na Studniční vrch pomáhat při obnovách pramenů. Chtěla jsem dělat diplomovou práci, která by měla i praktické využití, proto jsem se rozhodla sesbírat data a informace pro vznik mapové aplikace. Jsem ráda, že se lázně rozhodly tuto mou práci využít.“

Gräfenberg App je již plně funkční a bude dále rozvíjena. Náměty a zpětnou vazbu mohou uživatelé zaslat na info@laznejeseniky.cz.

lg

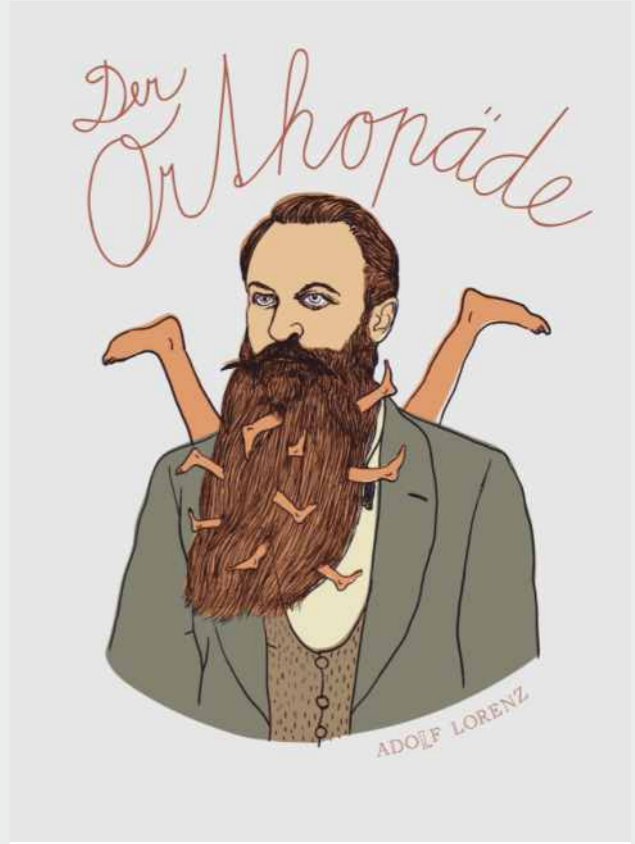
POMŮCKA: AEL. ANAS. ARAT. SAL	MINISTER. PRÁCE A SOCIÁL. VĚCÍ ZKR.	MONGOLSKÝ PASTEVEC	1. DÍL TAJENKY	FILMOVÝ MIMOZEMŠTAN	BRAZILSKÉ MĚSTO ??? DE JANEIRO	VP	TAMTEN	SLAVNÁ POPOVÁ ZPĚVAČKA	INICIÁLY ZPĚVAČKY PILAROVÉ	CITO-SLOVCE BAFNUTÍ	VP	POPLACH	2. DÍL TAJENKY	ASOCIACE REALITNÍCH KANCELÁŘÍ ZKR.	SPZ SVITAV
MATKA STAROČESKÝ								VRCH U TŘEBECHOVIC				KACHNA ZOOLOG.			
KONTRA								ŽENSKÁ OZDUBKA				??? FÁRY			
								HOTELOVÝ SLUHA				INICIÁLY HERECKY KACÍRKOVÉ			
SŮL LÉKAŘSKÝ				CIRKULACE SLOVENSKY				ČÁSTI TĚL		DRUH LUČNÍ KVĚTINY					
										DRUH REPRODUKCE					
ŠPRÝM					JINAM NÁREČ.							KUS LEDU		NEŠIKOVNÍ HOVOR.	VCUCNOUT
					NADÁVAT							SLOVENSKÉ ZVRATNÉ ZÁJMENO			
VP	INICIÁLY HERCE ČEPKA	CHUCHVALCE MUŽ. JMÉNO 16. 11.						SÍDLO ČICHU				ŘÍMSKÝCH 1555			
								INICIÁLY HERECKY MANDLOVÉ				KRKONOŠ. NÁR. PARK			
ROZKAZ								ČESKÁ ZPĚVAČKA					ANO ANGLICKY		
													??? VIDI VICI		
URČENÉ KE ČTENÍ								JMÉNO BYVALÉHO ČÍNSKÉHO VŮDCE							
VP	PCHÁČ														
	STANICE TECHNICKÉ KONTROLY														
SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA					SEVERSKÝ BŮH	NAJEDNOU								VEN ANGLICKY	DŘEVĚNÉ STROPY
POUKÁZKA															
POUKÁZKA															
SOUHRNÝ NÁZORU															
VP	TATRANSKÝ NÁRODNÍ PARK	VZDUCH ANGLICKY													
		DRUH ALT. MEDICÍNY													
ZPŮSOBNÁ NATRŽENÍM								INICIÁLY MODERÁT. PERGNEROVÉ	VYSOKÁ KARTA	ZMRZLINOVÁ POUCHOUTKA	VP	LÉČEBNA DLOUHODOBĚ NEMOCNÝCH		KOMPAKTNÍ DISK ANGLICKÁ ZKR.	IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ZKR.
SPZ PRAHY					VOJENSKÝ ÚTOK										
					ZAHRADNÍ SKALKKA										
DRUH PLÍŠŇOVÉHO SÝRA						PRAŽ. STAV. OBNOVA								INIC. VÝTV. ČERNÉHO	
						POLODRAHOKAM								3. DÍL TAJENKY	
VLK Z KNIHY DŽUNGLE								NÁDOBA U STUDNY							
								NÁZEV HLÁSKY N							
PEDAGOGICKÝ INSTITUT ZKR.									OBCHODNÍ DŮM ZKR.						
									ÚTOK						
VP	SPZ KROMĚŘÍŽE	POPÍNAVÁ ROSTLINA													
		VČELÍ PRODUKT													
JEMNĚ LNĚNÉ PLÁTNO															
SLED JÍDEL PŘI HOSTINĚ															
PRVNÍ MUŽ															

Za dob Přessnitzte prý bylo všeobecně známo, že v žádných jiných lázních jako na Gräfenberku nepanovalo mezi trpícími lázeňskými hosty ...
(dokončení v tajence).

ORIGINÁLNÍ POHLEDNICE ALTVATER SEZNAMTE SE!

Zhruba dvacet kilometrů od Jeseníku leží městečko Vidnava. V roce 1854 se tamnímu hostinskému a sedláři Johannovi a jeho ženě Agnes narodil syn Adolf. A právě on je zobrazen na další z originálních pohlednic grafika Filipa Raifa. Proč?

Altwaterpohledy
Pohledy na významné osobnosti, události a místa z kraje kolem Jeseníku.

Adolf Lorenz se totiž nestal obchodníkem, jak původně zamýšleli jeho rodiče. Z vidnavského rodáka se stala osobnost světového lékařství! Adolf Lorenz je jedním ze zakladatelů moderní ortopedické chirurgie, kterému v roce 1923 o pouhý jeden hlas unikla Nobelova cena. Přitom by se dalo říci, že si mladý začínající lékař ortopedii nevybral, obor si vybral jeho. Lorenz totiž trpěl alergií na desinfekční roztok používaný při operacích místo chirurgických rukavic. Ve své praxi se tak zabýval neinvazivní léčbou abnormalit lidské kostry, zejména u malých dětí, vrozených vad kyčelního kloubu či skoliózou páteře. Proto byl také znám jako „Nekrvavý chirurg z Vídně“.

Adolf Lorenz *1854 Vidnava †1946 Vídeň
Nekrvavý chirurg z Vídně. V kurzu anatomie na vídeňské univerzitě vyučoval budoucího Tatíčka Masaryka. Poté, co v Americe léčil miliardárov postiženou dcerku, se setkal i s prezidentem Theodorem Rooseveltem. Jeho druhorozený syn Konrád obdržel v roce 1973 Nobelovu cenu za fyziologii a medicínu.

Celou sérii svérázných pohlednic Altwaterpohledy, mapující zajímavé historické osobnosti a události z kraje kolem Jeseníku, můžete získat na třech místech regionu – u nás v Lázeňském informačním centru, v jesenícké kavárně Ennea caffè&shop a v Tančírně v Račím údolí. Více se o projektu dozvíte na:

<http://altwaterpohledy.blogspot.cz>

VESELE LÁZNĚ

LÁZNĚ POD KŮŽÍ

Mnozí máte naše lázně opravdu rádi, opakovaně se vracíte, pravidelně chodíte na procházky po lázeňském areálu i do vzdálenějších míst, třeba na Studničném vrchu. Máte oblíbená zákoutí a místa odpočinku. Máte však Gräfenberk opravdu pod kůží? Jestli ano, jistě bravurně uhodnete, kde jsme pořídili tyto fotografie.

1

2

3

4

5

6

1 PŘESSNITZOVA HROBKA NA RIPPEROVĚ PROMĚNÁDE
2 PŘESSNITZŮV RODNÝ DŮM
3 LESNÍ SPRCHA NA STEZCE ŽIVÉ VODY
4 POUTNÍK U MILNÍKU SVATOJAKUBSKÉ CESTY
5 KAPLÍČKA SVATÉHO KRYSŤOFA
6 PRAMĚN ANNA

Spočítej, kolik kytiček Čenda nasbírá Sofince při správné cestě bludištěm.

PLÁN AKCÍ
NA ROK 2018

PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘÍZENÁ
A FINANCOVÁNA OLOMOUCKÝM KRAJEM

VÝSTAVY - GALERIE VODNÍ TVRZ

- 23. 1. – 25. 2. 2018
Egypt objektivem českého vědce
Jaromíra Krejčího
- 6. 3. – 13. 5. 2018
Půl století s Cimrmanem
- 22. 5. – 17. 6. 2018
Příběhy české přírody
- 26. 6. – 30. 9. 2018
Post Bellum 1866
- 13. 11. 2018 – 6. 1. 2019
Vánoce našich babiček

VÝSTAVY - HLAVNÍ VÝSTAVNÍ SÁL
VODNÍ TVRZ

- 16. 1. – 25. 3. 2018
Z historie turistiky a zimních sportů
v Jeseníkách
- 3. 4. – 8. 7. 2018
Retrogaming
- 17. 7. – 7. 10. 2018
Muži, co zirájí na kozy, aneb pastevečtví
v průběhu věků
- 23. 10. 2018 – 6. 1. 2019
Válka, která zrodila Československo

PŘEDNÁŠKY - VINCKOVO KAFE

- 8. 2. 2018
Tell ell-Rebata: Povídaní o tom, jak Poláci,
Slováci a Češi objevují východní deltu Nilu
- 1. 3. 2018
Parazití a parazité
- 26. 4. 2018
Od hradu k hradu III
- 10. 5. 2018
Poutní místa na Jesenicku
- 23. 5. 2018
K Třicetileté válce v regionu
(400 let od pražské defenestrace)
- 7. 6. 2018
Obojživelníci a plazi – symboly špíny, zla
a černé magie?

PŘEDNÁŠKY - STÁTNÍ OKRESNÍ
ARCHIV V JESENÍKU

- 19. 7. 2018
Jesenicko v letech 1938 – 1945
- 16. 8. 2018
Příčiny úmrtnosti na Jesenicku
v 2. polovině 19. století

PŘEDNÁŠKY - VINCKOVO KAFE

- 27. 9. 2018
Stříbrná hora – pevnost
- 4. 10. 2018
Nová divočina na Jesenicku
- 25. 10. 2018
Z historie železnice na Jesenicku
- 22. 11. 2018
Moravští a slezští vojáci na frontách
Velké války I.
- 29. 11. 2018
Moravští a slezští vojáci na frontách
Velké války II.
- 13. 12. 2018
Současná umělecká tvorba na Jesenicku

EXKURZE

- 7. 4. 2018
Obojživelná exkurze II
(v případě nepříznivého počasí nahrazení
ornitologickým tématem)
- 14. 4. 2018
Vycházka ke sv. Rochu – místu střetů a víry
- 12. 5. 2018
Zaniklá vesnice Růženc
- 9. 6. 2018
Procházka Rejvízem a jeho okolím
- 23. 6. 2018
Motýli na hřebeni II
- 7. 7. 2018
Leuchtenstein – dominanta u Zlatých hor
- 4. 8. 2018
Zajatecké a internační tábory
v Rudohoří a Domašově
- 25. 8. 2018
Za historií a památkami Karlovy Studánky
- 1. 9. 2018
Žulová – zajatecký tábor
a Nýznerovské vodopády
- 22. 9. 2018
Přes hranice do polských Glucholaz
- 20. 10. 2018
Mykologická exkurze

171. ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY 2018 11. 5. – 13. 5.

Anna K.

Petr Kolář

Jeseník
mládež a seniory přivítá

Pátek 11. 5.
• MASARYKOVO NÁM. JESENÍK

- 16:30 Slavnostní příjezd Tomáše Garrigua
Masaryka, zahájení
- 16:45 SZUŠ taneční, s.r.o., Jeseník
- 17:15 Uiruar (SK)
- 18:20 Mr. Teddy and the Sidekicks (SK)
- 20:45 **ANNA K.**

*Dětská zóna od 15 hodin

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

Sobota 12. 5.
• AREÁL PLL

- 10:00 Ujtuvarná dílna Ivety Filipové
u altánu za hřištěm
- 10:30 Přehlídka veteránů u kurtů
- 11:00 Pěvecký sbor SENIORES Polsko,
akrobati
- 13:00 Příchod Vincenze Priessnitz
s družinou od LD Maryčka
před LD Priessnitz
- Slavnostní zahájení
lázeňské sezóny 2018**
- Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník
s mažoretkami SUŠ taneční Jeseník
- Žehnáni pramenů
- Swing dixieland Armády ČR
- 14:00 **Holátka**
- 15:30 Zumba show
- 16:40 **Yes Blues**
- 19:30 **PETR KOLÁŘ**
- 21:00 **Vagon Rock Machine**

*Posílená autobusová doprava
Jeseník-Lázně

Neděle 13. 5.
• AREÁL PLL

- 10:00 Oteuření kaple a Hrobky U. Priessnitz
- 13:00 Oteuřená věžička Priessnitz
- 14:00 Mše svatá
- 15:00 Promenádní koncert Down Beat
Dixieland Band před léčebným
domem Priessnitz
- 19:00 Divadlo jesenického Gymnázia
DUCH LORDA CANTERUILLA
u režii Mgr. Michaely Janské
u Kongresovém sále, vstupné 80 Kč

Procházky v Tichu

**Tematické zážitkově-
meditační procházky
podvečerní přírodou
v okolí lázní.**

Letos již šestým rokem,
během léta každý čtvrtek
od 18:45 hodin.

Vstupné 50 Kč.

Podrobnosti na
nástěnkách v lázeňských
domech a v Lázeňském
Informačním Centru.

i Informace Priessnitz

SLUŽBY LÁZEŇSKÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA

Chtěli byste poradit s výletem do okolí lázní nebo na zajímavé místo na Jesenicku? Rádi byste si odvezli vzpomínku na čas strávený u nás? Po celý rok jsme vám k dispozici v našem Lázeňském Informačním Centru, které se nachází přímo v centru lázeňského areálu.

**tipy na výlety v okolí lázní, regionu,
tipy na zajímavé akce
užitečné informace o službách
v lázních, dopravě atd.**

**veřejný internet
(1 Kč/min, minimálně 15 min)**

**speciální lázeňské produkty
Priessnitz Boutique**

**pohlednice, turistické známky a
vizitky, leporelo, magnetky,
pamětní ražba**

další suvenýry

**plánky Lázeňských stezek
a turistické mapy**

**populární i odborná regionální
literatura a publikace o zakladateli
lázní V. Priessnitzovi**

**prodej vstupenek na akce MKZ
(divadlo, kino, koncerty apod.)**

prodej Olomouc Region Card

**prodej a půjčovnu holí
GRÄFENBERG WALKING**

**půjčovnu discgolfových disků, kol,
elektrokol a koloběžek**

Kontakt:

LIC, Priessnitzova 12/299,
790 03 Jeseník
Tel.: +420 584 491 470
E-mail: infocentrum@priessnitz.cz
www.priessnitz.cz

VLÁČEK LÁZEŇÁČEK Jízdní řád (květen - červen)

PRAVIDELNÉ TRASY	VÝLETNÍ TRASY																																											
<p>PÁTEK</p> <p style="text-align: center;">Lázeňské okruhy</p> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">10:00, 10:30, 11:00, 11:30</p>	<p>PÁTEK - FAUNAPARK</p> <p style="text-align: center;">Lázně Priessnitz - Faunapark - Lázně Priessnitz</p> <table style="width: 100%; font-size: small;"> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>13:30</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Faunapark</td> <td>14:00</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Faunapark</td> <td>16:00</td> <td>Zpáteční jízdenka:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>16:30</td> <td>Dospělý</td> <td>120 Kč</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Dítě, ZTP a důchodci</td> <td>80 Kč</td> </tr> </table> <p style="font-size: x-small;">Výlet je uskutečněn v případě minimálního počtu 8 cestujících.</p>	Lázně Priessnitz	13:30			Faunapark	14:00			Faunapark	16:00	Zpáteční jízdenka:		Lázně Priessnitz	16:30	Dospělý	120 Kč			Dítě, ZTP a důchodci	80 Kč																							
Lázně Priessnitz	13:30																																											
Faunapark	14:00																																											
Faunapark	16:00	Zpáteční jízdenka:																																										
Lázně Priessnitz	16:30	Dospělý	120 Kč																																									
		Dítě, ZTP a důchodci	80 Kč																																									
<p>SOBOTA</p> <p style="text-align: center;">Lázně - Vlakové nádraží - Masarykovo nám. Vlakové nádraží - Lázně</p> <table style="width: 100%; font-size: x-small;"> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>09:00</td> <td>10:00</td> <td>14:00</td> </tr> <tr> <td>Bytovky</td> <td>09:10</td> <td>10:10</td> <td>14:10</td> </tr> <tr> <td>Nádraží ČD</td> <td>09:20</td> <td>10:20</td> <td>14:20</td> </tr> <tr> <td>Masarykovo náměstí</td> <td>09:30</td> <td>10:30</td> <td>11:45 14:30 15:45</td> </tr> <tr> <td>Nádraží ČD</td> <td>09:40</td> <td>11:55</td> <td>15:55</td> </tr> <tr> <td>Bytovky</td> <td>09:50</td> <td>12:05</td> <td>16:05</td> </tr> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>10:00</td> <td>12:10</td> <td>16:15</td> </tr> </table>	Lázně Priessnitz	09:00	10:00	14:00	Bytovky	09:10	10:10	14:10	Nádraží ČD	09:20	10:20	14:20	Masarykovo náměstí	09:30	10:30	11:45 14:30 15:45	Nádraží ČD	09:40	11:55	15:55	Bytovky	09:50	12:05	16:05	Lázně Priessnitz	10:00	12:10	16:15	<p>SOBOTA - ČERTOVY KAMENY</p> <p style="text-align: center;">Lázně Priessnitz - Masarykovo nám. Čertovy kameny - Masarykovo nám. - Lázně Priessnitz</p> <table style="width: 100%; font-size: x-small;"> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>10:00</td> <td>14:00</td> </tr> <tr> <td>Čertovy kameny (příjezd)</td> <td>11:00</td> <td>15:00</td> </tr> <tr> <td>Čertovy kameny (odjezd)</td> <td>11:15</td> <td>15:15</td> </tr> <tr> <td>Masarykovo nám.</td> <td>11:45</td> <td>15:45</td> </tr> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>12:15</td> <td>16:15</td> </tr> </table> <p style="font-size: x-small;">Jednosměrná jízdenka: Dospělý 120 Kč, Dítě, ZTP a důchodci 80 Kč</p> <p style="font-size: x-small;">Výlet je uskutečněn v případě minimálního počtu 8 cestujících.</p>	Lázně Priessnitz	10:00	14:00	Čertovy kameny (příjezd)	11:00	15:00	Čertovy kameny (odjezd)	11:15	15:15	Masarykovo nám.	11:45	15:45	Lázně Priessnitz	12:15	16:15
Lázně Priessnitz	09:00	10:00	14:00																																									
Bytovky	09:10	10:10	14:10																																									
Nádraží ČD	09:20	10:20	14:20																																									
Masarykovo náměstí	09:30	10:30	11:45 14:30 15:45																																									
Nádraží ČD	09:40	11:55	15:55																																									
Bytovky	09:50	12:05	16:05																																									
Lázně Priessnitz	10:00	12:10	16:15																																									
Lázně Priessnitz	10:00	14:00																																										
Čertovy kameny (příjezd)	11:00	15:00																																										
Čertovy kameny (odjezd)	11:15	15:15																																										
Masarykovo nám.	11:45	15:45																																										
Lázně Priessnitz	12:15	16:15																																										
<p>NEDELE</p> <p style="text-align: center;">Lázně - Vlakové nádraží - Masarykovo nám. Vlakové nádraží - Lázně</p> <table style="width: 100%; font-size: x-small;"> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>09:00</td> <td>13:30</td> </tr> <tr> <td>Bytovky</td> <td>09:10</td> <td>13:40</td> </tr> <tr> <td>Nádraží ČD</td> <td>09:20</td> <td>13:50</td> </tr> <tr> <td>Masarykovo náměstí</td> <td>09:30</td> <td>14:00</td> </tr> <tr> <td>Nádraží ČD</td> <td>09:40</td> <td>14:10</td> </tr> <tr> <td>Bytovky</td> <td>09:50</td> <td>14:20</td> </tr> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>10:00</td> <td>14:30</td> </tr> </table>	Lázně Priessnitz	09:00	13:30	Bytovky	09:10	13:40	Nádraží ČD	09:20	13:50	Masarykovo náměstí	09:30	14:00	Nádraží ČD	09:40	14:10	Bytovky	09:50	14:20	Lázně Priessnitz	10:00	14:30	<p>NEDELE - JESKYNĚ NA POMEZÍ</p> <p style="text-align: center;">Lázně Priessnitz Jeskyně Na Pomezí - Lázně Priessnitz</p> <table style="width: 100%; font-size: x-small;"> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>10:00</td> <td>14:30</td> </tr> <tr> <td>Jeskyně Na Pomezí</td> <td>10:30</td> <td>15:00</td> </tr> <tr> <td>Jeskyně Na Pomezí</td> <td>12:00</td> <td>16:30</td> </tr> <tr> <td>Lázně Priessnitz</td> <td>12:30</td> <td>17:00</td> </tr> </table> <p style="font-size: x-small;">Jednosměrná jízdenka: Dospělý 120 Kč, Dítě, ZTP a důchodci 80 Kč</p> <p style="font-size: x-small;">Výlet je uskutečněn v případě minimálního počtu 8 cestujících.</p>	Lázně Priessnitz	10:00	14:30	Jeskyně Na Pomezí	10:30	15:00	Jeskyně Na Pomezí	12:00	16:30	Lázně Priessnitz	12:30	17:00										
Lázně Priessnitz	09:00	13:30																																										
Bytovky	09:10	13:40																																										
Nádraží ČD	09:20	13:50																																										
Masarykovo náměstí	09:30	14:00																																										
Nádraží ČD	09:40	14:10																																										
Bytovky	09:50	14:20																																										
Lázně Priessnitz	10:00	14:30																																										
Lázně Priessnitz	10:00	14:30																																										
Jeskyně Na Pomezí	10:30	15:00																																										
Jeskyně Na Pomezí	12:00	16:30																																										
Lázně Priessnitz	12:30	17:00																																										

CENÍK JÍZDNÉHO

Jízdenka Lázně - Jeseník (jednosměrná jízdenka)
nebo Lázeňský okruh

Dospělý	40 Kč
Dítě, ZTP a důchodci	30 Kč

Lázeňské okruhy jezdí Vláček Lázeňáček
od Sanatoria Priessnitz v době mimo jízdní řád.

Jízdní řád turistického vláčku je pouze orientační a může být změněn
dle aktuálního počasí či programu v Priessnitzových léčebných lázních.

Olomoucký kraj
Na zakoupení turistického vláčku předpokládáme příjezd Olomouckým krajem